

FIETSERS GEDRAGEN ZICH NU ALS DE AUTOMOBILISTEN DESTIJD

SEPTEMBER 2022

NEEM MEE
ÉCHT ALLES OVER LEEUWARDEN

liwwadders

BAKKERIJ RUSTIEK: IK WORD BANG VAN DE PRIJZEN VAN GRONDSTOFFEN

SUZ makelaars

ZE ZIEN DAT WE ER
HARD VOOR GAAN
PAG 3

Cynthia van der Meer

KLEUREXPLOESIE,
DAAR WORD JE BLIJ
VAN **PAG 4**

Linda de Vries

VROUWEN WETEN
NIET HOE HUN BH
MOET ZITTEN **PAG 6**

Remco Schaafsma

IK WAS HET BOEFJE
VAN DE BUURT
PAG 12

Ricky van Daalen

RUSTIG AN BETAALT
MYN REKENINGEN
NIET **PAG 13**

EEN KLEINE BRUG IN WERGEA KOST MEER DAN EEN GROTE BRUG

Advertorial • Foto: Simon van der Woude

'HORECA IS NET IETS ENERVERENDER DAN DE THORBECKE ACADEMIE'

Tom's Cafeteria verhuisde onlangs van de Groningerstraatweg naar het Cam-
buurplein. Aafke en Tom Bieleveld zijn
ingenomen met de nieuwe stek. De
cafeteria oogt als een klein restaurant.
'Op deze locatie komen mensen die hier
een lekker menu eten en dan een lekker
softijsje, al dan niet met een smaakje,
als toetje nemen.'

We hebben niks te verbergen. Met de ruim opgezette openkeuken kun je zien hoe wij werken. Dat is ook de kracht van ons bedrijf.' Volgend jaar bestaat Tom's Cafeteria precies vijfentwintig jaar en dat zal zeker worden gevierd, maar voorlopig is alle aandacht gericht op de nieuwe zaak aan het grote plein. 'Een voordeel in vergelijking met onze vorige zaak is de gratis parkeerterrein voor de deur. En het aantal zitplaatsen, zeventig maar liefst. Bovendien konden we aparte hoekjes maken zoals de ijs- en koffiehoek. Ik zou er wel boeken willen neerleggen om bijvoorbeeld jongeren aan het lezen te krijgen. Kranten en tijdschriften liggen er al.'

Na bijna vijfentwintig jaar kijken Aafke en Tom terug op een periode waarin zij een degelijk horecabedrijf opbouwden. 'We hebben het megadruk en dat laat zien dat we iets goed doen', zo klinkt het eenvoudig. Met een dagelijkse ploeg van elf medewerkers (acht in de zaak en drie in de bezorging) wordt er behoorlijk wat omgezet. De twee ondernemers hebben een systeem geperfectioneerd waarbij de klanten die bestellingen plaatsen niet worden teleurgesteld. 'Dat begint ermee dat je je bezorggebied niet te groot maakt. We bezorgen bijvoorbeeld niet in heel Leeuwarden, om maar wat te noemen. Je wilt dat de bestelling perfect aankomt bij de klant en als je je gebied te groot maakt lukt dat niet. De bezorgers worden per app gevolgd en aangestuurd om de rit zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.'

Steeds kritischer kijken Aafke en Tom aan tegen de bestelplatforms die voortdurend een grotere hap uit het budget nemen zonder dat hun prestaties hierin meegaan. 'We proberen onze klanten door middel van acties te verleiden om direct via onze eigen website (tomscafeteria.nl) bij ons te bestellen. Ze krijgen een cadeautje.' Ze hebben hun buik wel een beetje vol van Thuisbezorgd en Uber. 'Ze zijn veel te eigengereid en laten onterechte beoordelingen gewoon op hun site staan.'

Dat het harde werken in de cafeteria niet voor niks is, bemerkte het ondernemerspaar na de verhuizing. 'Je kijkt niet zo snel naar jezelf, maar we hebben veel complimenten ontvangen. Deze zaak is ooit opgericht door vishandelaar Anne-

De geboren en getogen Leeuwarder kwam vanuit Emmen terug naar de Friese hoofdstad om aan de Thorbecke Academie overheidsmanagement te gaan studeren. 'Na enige tijd had ik het daar wel gezien. Daar liepen jongemannen rond die er uitzagen als mijn vader. Dat wil je toch niet meemaken tijdens je opleiding? Ik heb nog bij Arno Brok in de klas gezeten. Die is ook niet verkeerd terechtgekomen.' Horeca leek Bieleveld net iets enerverender. 'Daar ga je met mensen om, alhoewel je in dit beroep wel eens tegen de verkeerde aanloopt. Wij hebben onze portie tegenslagen wel gehad.'

ma uit Hurdegaryp. Die heeft hier fors in geïnvesteerd. We zijn blij dat we in zo'n mooie zaak kunnen werken. We zijn hier vanaf het eerste moment in een warm bad terecht gekomen, iedereen was blij dat wij hier kwamen.'

De burgers die Tom's Cafeteria verkoopt zijn van wereldklasse, dat mag de verslaggever gerust opschrijven. Het vlees komt van slager Rypma uit Gytsjerk en wordt aangekleed op de meest appetijtelijke wij-

ze. 'Neem onze Phoenix Giant Burger van 175 gram. Die bakken wij op de bakplaat en serveren we met bacon, tomaat, ananas, sla, kaas, ui, augurk en champignons. Dan heb je wat voor je neus. Een paar keer per dag worden de sla, tomaat en uien vers gesneden. Maar een fijne Groninger eierbal is ook lekker. Of de Mazinburger, genoemd naar een klant die met het idee kwam om zijn burger te beleggen met cheddar en jalapenos. En dat alles op een sesambroodje.'

Hotel-Eetcafé Duhoux *sinds 1916*

• ETEN • DRINKEN •
• SLAPEN • GENIETEN •

GREATE BUORREN 4-8 • 9088 AE WIRDUM (FRIESLAND)
TEL: +31 (0) 58 255 15 13 • EMAIL: INFO@HOTEL-DUHOX.NL

Advertorial

Onze stijl is heel persoonlijk

‘De woningprijzen stabiliseren. De aspirantkopers die naar de duurdere woningen keken, kijken nu naar de iets minder dure woningen. Ook het overbieden neemt af. Kortom: we kunnen weer onderhandelen!’ De zussen Janina en Annet Wouda van SUZ makelaars aan de Voorstreek in Leeuwarden hebben maar wat schik in hun jonge onderneming. ‘We zijn opgegroeid in het vastgoed. We weten als geen ander hoe het moet. En als we een woning online zetten, dan piekt het bezoek op onze website meteen.’

Volgens de twee ondernemers die SUZ makelaars samen met hun collega’s Maaike Schootstra en Chanice Kuipers runnen, vormen de hoedanigheden ‘jong’ en ‘vrouw’ een niet te onderschatten aantrekkingskracht op het businessmodel. Janina: ‘Dat wij jong zijn en vrouw speelt zeker een rol bij woningzoekenden die voor ons kantoor kiezen. Het is in ons voordeel, dat merken we wanneer het contact tot stand is gebracht.’

Maar met ‘jong’ en ‘vrouw’ ben je er nog niet, daarvan zijn ze bij SUZ makelaars bewust. ‘Het draait natuurlijk om vakmanschap. Je moet weten wat je doet en een waardevol advies geven’, zegt Janina Wouda. ‘Wat wij anders doen? Onze stijl is heel persoonlijk. We houden van korte lijntjes. Natuurlijk zijn er meer makelaars die dat zeggen, maar wij proberen een stijl neer te zetten waaruit actie spreekt. Met de opdrachtgevers maken we een whatsappgroepje aan. Op die manier houden we continu contact en betrekken we de opdrachtgever bij het hele proces. We geven bij iedere actie verslag van wat we doen. Alles in het belang van de klant. We vertellen wat er gaat gebeuren en schatten de verwachtingen in. Mensen vinden dat prettig. Ze zien dat we er hard voor gaan.’

Janina Wouda, Annet Wouda (op de grond), Maaike Schootstra, Chanice Kuipers

De twee zussen komen oorspronkelijk uit Bakkeveen. Hun familie bouwde in de loop der tijd een vastgoedportefeuille op en van daaruit zette Annet meer dan tien jaar geleden haar eigen verhuur- en beheerkantoor op voor investeerders in de stad. Janina, werkzaam als projectmanager op de inkoopafdeling van IT-systemen van Philips in Amsterdam, kwam enkele jaren geleden het bedrijf van haar zus versterken met een uitbreiding in aan- en verkoop; aan het einde van het

jaar zal er ook getaxeerd kunnen worden. De naam van de onderneming werd SUZ makelaars, een eigengereid duo met hart voor de zaak.

Hoewel de markt voor aan- en verkoop stevig in beweging is, het aanbod beperkt is, de rente stijgt en kopers minder kunnen lenen,

zien Janina en Annet Wouda geen grote beren op de weg. Het komt er nu juist op aan om optimaal diensten te verlenen. Monter vertelt Janina in het spreekhok in hun makelaardij op de hoek van de Voorstreek en de Koningstraat (voorheen de Noord-Nederlandse Boekhandel) over een rooskleurige toekomst. ‘Binnenkort plaat-

SUZ makelaars kreeg in 2018 de wind in de rug nadat ze in het RTL-programma Makelaars met een missie lieten zien hoe zij de zaken aanpakken. ‘We besteden veel aandacht aan styling. Het huis in orde maken voor verkoop vinden we van groot belang. De presentatie is een deel van het werk en daar bemoeien we ons stevig tegenaan. Het is ook leuk om te doen. Dan zeggen we: bed opruimen en dit nog even verven. Daarna komen we, voordat de fotograaf komt, met onze accessoires om het geheel er goed uit te laten zien. En het werkt. Anderen geven advies, maar wij doen het zelf.’

sen we weer enkele woningen ter verkoop op onze website. Ook krijgen we een groot deel van het pand Oostergoweg 8 in verhuur. Belangstellenden kunnen zich hiervoor nu al inschrijven. We zien ook belangstelling van groepen jongeren die met elkaar in een woning willen wonen omdat ze hun kleine appartement te geïsoleerd vinden om er goed te kunnen wonen. Dat zijn allemaal interessante opdrachten die we graag tot een succesvol einde zullen brengen.’

We zien ook belangstelling van groepen jongeren die met elkaar in een woning willen wonen

Het Stadsblad Liwwadders wordt gemaakt door: André Keikes, Aly van der Mark, Klaas Kasma, Eric Hoekstra, Lisanne van der Ploeg, Henk Weiland, Anton Feddema (vormgeving), Luuk Inberg, Simon van der Woude (fotografie), Keimp Pijpstra (webbeheer), Remco Jan Veldman (acquisitie), Titus Oomes (verspreiding) en Andries Veldman (organisatie en acquisitie). Liwwadders verschijnt tien keer per jaar en wordt verspreid in de gemeente Leeuwarden en in de randgemeenten. Daarnaast wordt de krant in zijn geheel geplaatst op onze website www.liwwadders.nl. Al onze activiteiten worden ondersteund door Facebook, Twitter en een dagelijkse nieuwsbrief. Niet onvermeld mag blijven dat bepaalde advertentie-verkopers misbruik maken van onze titel. Er is maar één Stadsblad Liwwadders en dat hebt u nu in handen. Een krant die lezers, middenstanders, vrijwilligers en kunstenaar serieus neemt. Wilt u communiceren met deze groepen, bel dan naar Andries Veldman (058-2133138) of mail naar info@liwwadders.nl.

DONATEURS ZIJN BROODNODIG VOOR GOEDE JOURNALISTIEK

- WIJ BEDANKEN (NIEUWE) DONATEURS HARTELIJK VOOR HUN BIJDRAGE (VERMELD UW ADRES ALS U BELANGSTELLING HEEFT VOOR ONZE DONATEURSBIJEENKOMST)
- DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

Neem het boeket Kleurexplosie,

Het is een vak waar gevoel voor kleur, stijl en verhoudingen wordt gecombineerd

Advertorial • Foto: Simon van der Woude

‘Het is altijd een verrassing wat we in de winkel hebben.’ Cynt-hia van der Meer van bloemenboetiek Panhuis in de Ferdinand Bolstraat in Leeuwarden laat zich graag verrassen als het gaat om haar assortiment bloemen. ‘Op maandag weten wij niet wat we op donderdag in huis hebben.’

daar word je toch blij van?

Panhuis is een begrip in Leeuwarden. De geschiedenis van de bloemenwinkel gaat ter- rug naar de periode ver voor de Tweede Wereldoorlog. De exacte datum is onbekend. Cynt-hia van der Meer: ‘We hebben het ooit uitgezocht bij de Kamer van Koophandel en dan ontdek je een registratie van ver voor de oorlog, maar de precieze begindatum is ons onbekend.’ Een bloemenzaak met een dusdanig lange geschie- denis heeft een stevige reputatie opgebouwd, dat kan bijna niet anders. Cynthia van der Meer is zich ervan bewust. ‘We hebben een mooie winkel in een mooie, levendige buurt. Toen ik hier kwam, eerst als stagiaire en nu al weer achttien jaar als eigenaar, waren er allemaal winkels in Huizum. Op vrijwel iedere hoek zat een onderneming.’

Tegenover haar bloemenwinkel zat een slijterij. Iets verderop in de straat een aannemer. Weer even verder, in de Frans van Mie- risstraat, zat elektrotechnisch bedrijf Lodema en tegenover de Elmar supermarkt in de Ruys- daelstraat zat fietsenzaak Jan Terpstra. Je had er Wetterrau- w met zijn kleine supermarkt op de hoek van de Paulus Potterstraat en bij de Ferdinand Bolschool zat een sigarenzaak en verderop Romkema. Gelukkig is er weer een bakker in de straat gekomen nadat Bruinsma ermee gestopt was. ‘Jonge mensen die verder gaan onder de naam bakkerij Rus- tiek. Daar ben ik zo blij mee.’

Twee keer in de week komt Jan Jonkheer met zijn vrachtwagen uit Rijnsburg voorrijden en worden er nieuwe bloemen inge- kocht. ‘Regelmatig ga ik zelf naar de veiling in Eelde om bloemen en planten op te halen die door

een collega zijn ingekocht. De logistiek is door de jaren heen enorm verbeterd. Als ik ‘s mor- gens bloemen bestel, worden die vaak dezelfde dag nog geleverd. We kunnen snel schakelen.’

In de coronaperiode werden er geen boeketten voor op de balies bij bedrijven ingekocht. ‘Het personeel werkte thuis, dus zo’n fraai boeket was niet nodig. Gelukkig weten de bedrijven ons nu weer te vinden en ontvangen we naast de boeketten op de balie mooie opdrachten. Dat laat zien dat ons werk wordt gewaardeerd.

Bij Panhuis heeft men de wind er weer onder na de stevige co- ronaperiode. ‘Gelukkig heb ik het aantal medewerkers weer op niveau kunnen brengen. We zijn weer compleet en hebben met z’n allen veel lol. De meiden Eva, Rianne, Esther, Monica, Janne- ke en Emma kunnen het. Ze beheersen het vak. Wat we met z’n allen doen? We maken boeketten, bloemstukken, rouwwerk en speciaal werk.’

We werken met z’n allen hard aan alle opdrachten. Met leden van onze club de Vereniging Bloemist Winkeliers overleg ik over zakelijke en vakinhoudelij- ke onderwerpen. Dat doe je om scherp te blijven en de ontwikke- lingen in het vak te volgen. Het is een vak waar gevoel voor kleur,

stijl en verhoudingen wordt gecombineerd. Op onze website www.panhuis.eu kun je zien wat ik hiermee bedoel. Neem bijvoor- beeld het boeket Kleurexplosie, dat is toch een en al vrolijkheid? Daar word je als ontvanger toch blij van?’

KLAAS K. TE L.

Was jij ook zo verdrietig toen je hoorde dat Nick en Simon uit elkaar gaan?

Was jij ook zo verdrietig toen je hoorde dat Nick en Simon uit elkaar gaan, vroeg Marcel. Omdat ik tijdens mijn huwelijk de meeste van mijn vrienden, of eigenlijk allemaal, ben kwijtgeraakt, ben ik na de scheiding, langzaam mijn kennissenkring weer een beetje aan het opbouwen. Daarom ga ik af en toe wel eens bij Marcel zitten op een terras.

I k zag ze bij Jinek in de talkshow, ging Marcel verder. Die Simon was heel geëmotioneerd, kon je zien. En eigenlijk kon ik het daardoor ook amper drooghouden. Hij nam een slok van zijn bier en veegde met de hand het schuim van zijn lippen en volgens mij in dezelfde beweging ook een traan uit zijn ooghoeken. Ik keek even om me heen of ik nog ergens anders kon gaan zitten, want hier had ik niet zo veel zin in.

En die Nick heeft ook nog van alles geprobeerd om deze scheiding te voorkomen, ging Marcel door. Maar Simon had er na zestien jaar geen goed gevoel meer bij. Daar was hij tijdens een vakantie en in de coronatijd achter gekomen. Daarom gaan ze nu uit elkaar. Wat vind jij daar nou van? Ik vond er helemaal niks van. Ik weet dat Nick en Simon een zangduo vormden en ik zal ook best wel eens een liedje van hen gehoord hebben, maar veel

indruk heeft dat kennelijk niet gemaakt. Maar omdat ik een aardige man ben en Marcel zichtbaar geëmotioneerd was, wilde ik ook niet al te lullig tegen hem doen.

Vraag je mij dit nu als ervaringsdeskundige bij scheidin- gen, vroeg ik. De lullo knikte ook nog. Ik bestelde nog een biertje voor mezelf. Marcel had zijn glas nog bijna vol staan. Waarschijnlijk doordat hij een brok in de keel had. Alle dingen zijn eindig, zei ik tegen Marcel. Ook relaties. Dan kun je, zoals ik gedaan heb, eraan werken om het wat langer te laten duren. Je kunt bijvoorbeeld hulp zoeken bij een relatietherapeut of een seksuoloog. Nick en Simon hadden geen seks samen, zei Marcel geschrokken. Dat weet je niet Marcelletje, vaak heeft een gebroken relatie met seks te maken. Het kan ook zo zijn dat dit nooit naar buiten is gekomen. Bovendien, toen zij samen begonnen als duo, waren ze zeventien en dus nog in een ontdekkende fase. En ik heb ze ook wel eens samen met Kees Tol op de televisie gezien, dus het zou zo maar kun- nen van wel. Ze waren bovendien ook nog verstokte fans van ABBA. En dat is natuurlijk ook geen muziek waar echte mannen van houden. Ik vind de muziek van Abba ook best heel mooi, zei Marcel, die net een slokje van zijn bier zou nemen, maar nu het glas weer neerzette. Nou dan weet je het wel, zei ik. Trek je conclusies.

Was het bij jou ook de seks, dat je gescheiden bent, vroeg Marcel. Onder andere, zei ik. De seksuologe waar we toen geweest zijn was al een jaar of zeventig en was zelf al voor een groot gedeelte vergeten hoe het moest. Het was zo’n oude hippiemevrouw en die begon over strelen, waxi- nelichtjes op het nachtkastje en zachte romantische muziek. Je had Nick en Simon moeten opzetten, veerde Marcel op, dan was het misschien weer goedgekomen. Dat betwijfel ik, zei ik. Maar met de relatietherapeut is het niet goedgekomen. Die heeft na de sessies met ons ontslag genomen en een carrièreswitch gemaakt. Laatst zag ik hem in de stad achter op een vuilniswagen staan toen er oud papier opgehaald werd. Vind je het erg, vroeg Marcel, die eindelijk weer een slokje van zijn bier nam. Nou nee, zei ik, een carrièreswitch kan heel vruchtbaar zijn. Dat bedoel ik niet, dat jullie gescheiden zijn, vind je dat erg, antwoordde Marcelletje Rozewater. Dat wel, zei ik. want mijn ex en ik konden zo mooi samen zingen en dat doen we nu natuurlijk niet meer. Dat wist ik niet, dat jullie samen zongen, zei Marcel en keek me vragend aan. Maar ik was wel klaar met hem en ging binnen mijn biertjes afrekenen.

Toen ik naar huis liep, kwam er een idee voor een liedje in mijn hoofd op. Over een man die op straat leeft omdat zijn vrouw hem er heeft uitgegooid en dan in de verte zijn dochtertje ziet met de nieuwe vriend van zijn ex. Dit wordt heel wat anders dan dat romantische geneuzel van Nick en Simon, dacht ik tevreden.

KLAAS KASMA, KOK IN LEEUWARDEN

**DIT JOURNALISTIEKE INITIATIEF STEUNEN?
BEZOEK DAN WWW.LIWWADDERS.NL**

• HUIS AAN HUIS IN DE WIJKEN EN DORPEN
(WISSELEND)

• VERSPREIDPUNTEN
(DIE REGELMATIG WORDEN AANGEVULD; MET STER*
MEERDERE MALEN)

CAMMINGHABUREN: JUMBO*, ALBERT HEIJN*, PRIMERA, BAKKER VAN DEN BERG, SLAGER SMIT, RENÉ FISH AND CHIPS, WIJKCENTRUM, GEZONDHEIDSCENTRUM; **VRIJHEIDSWIJK:** JUMBO*, MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM; **BILGAARD:** ALBERT HEIJN*, BAKKERIJ VAN DEN BERG, SCHOEN- EN SLEUTELSERVICE BILGAARD, SLAGER SMIT, GROENTEZAAK YNE EN HINKE VAN DER MEULEN; GEZONDHEIDSCENTRUM, CAFÉ BILGAARD, PRIMERA, SNACKBAR DOUBLE FF, CHINEES-RESTAURANT MEI WAH; **WESTEINDE:** POIESZ*, SNACKBAR DE TILLE, KAPPER, ZORGCENTRUM SWETTEHIEM, GEZONDHEIDSPLEIN WESTEINDE; **VALERIUS:** VISZAAK DE GEZONDE APOTHEEK*, ELY'S LUNCHROOM, TANKSTATION VALERIUSSTRAAT; **WESTEN:** HOTEL WTC, KAMER VAN KOOPHANDEL, MEUBELZAAK DE TIJD WONEN, EUROHOTEL; **NIJLÂN:** LIDL*, ALDI*, CAFÉ 'T WAP, DALSHOEF FOTOGRAFIE, PIZZERIA ADRIANO; **ALDÂN:** POIESZ*, SNACKBAR DOUBLE FF, APOTHEEK BENU, ZORGCENTRUM ERASMUSHIEM, ZORGCENTRUM ALDLÂNSTATE, TANKSTATION ALDLÂNSDIJK, MEDISCH CENTRUM LEEUWARDEN; **HEECH-TERP/SCHIERINGEN:** POIESZ*, SNACKBAR RONDWEG, WIJKCENTRUM; **CAMBUURPLEIN:** JUMBO*, PRIMERA, APOTHEEK BOITEN*; **WINKELCENTRUM LEEUWERIKSTRAAT:** JUMBO*, PRIMERA TROELSTRAWEG, SNACKPOINT DE LEEUWERIK; **BLEEK-LAAN E.O.:** POIESZ*, JUMBO*, TRYATER; **VLIET:** SNACKBAR 'T VLIET, SNACKBAR DE CENTRALE, BAKKER TROMP, HALAL SLAGERIJ ATLAS; **ORANJEWIJK:** ALBERT HEIJN*; **ACHTER DE HOVEN:** EETHUIS POTMARGE, WIJKCENTRUM J.H. KNOOPSTRAAT; **TIJNEDIJK:** ALBERT HEIJN XL* (MIRO), AKO, VISZAAK HOLLANDER, TUINCENTRUM KLAVER, BP TANKSTATION; **WTC:** JUMBO*; **SCHRANS:** ALBERT HEIJN*, , DECO HOME, BIO BIJ JANSEN, FRIESE SCHRIJFKAMER, SCHOOTSTRA VIS*, FIETSTATION 058, TABAKSZAAK PETER VAN DER KAMP*; **ZUIDERBUREN:** JUMBO*; **DE HEMRIK:** , GROOTHANDEL MAKRO, SNACKBAR HEMRIK, FRIESCHE OLIE EN VERFHANDEL, OMROP FRYSLÂN; **DE ZWETTE:** SNACKBAR LORENTZ, DE FABRIEK, GROOTHANDEL SLIGRO, CRYSTALIC, MOTOPORT LEEUWARDEN; **GROTE WIELEN:** RESTAURANT DE GROTE WIELEN

CENTRUM LEEUWARDEN: BOUWBEDRIJF DE VRIES , ORANJE HOTEL*, AKO STATION*, STATIONS-KAPPER*, CAFÉ DE STEE, CAFÉ WAPEN VAN LEEUWARDEN, RESTAURANT DE WALRUS*, RESTAURANT SPINOZA, CAFÉ ORANJE BIERHUIS, CAFÉ DE TOETER, IERSE PUB PADDY O'RYAN, EETCAFÉ HET LEVEN, **IJZERHANDEL POSTMA**, DE WERELD VAN THEE, HOTEL STADHOUDERLIJK HOF, HOTEL 'T ANKER, HOTEL POST PLAZA*, SIGARENZAAK TETMAN DE VRIES, RESTAURANT DE WAAG, LEKTUURHAL OVER DE KELDERS*, RESTAURANT SARAY, RESTAURANT BOSPORUS, RESTAURANT EINDELOOS, RESTAURANT FELLINI, DOPPIO ESPRESSO*, RESTAURANT DE BURGEMEESTER VAN NAPELS, FIRE CAFÉ*, BARREVOETS, URKER VISZAAK, RESTAURANT DE KOPEREN TUIN, CAFÉ DE MARKIES, LUNCHROOM DE BROODTROMMEL, CAFÉ DE BRASS, RESTAURANT DE VLEGENDE HOLLANDER, BAGELS AND BEANS, BAKKER BART, SPAR, LUNCHROOM SPIEGELAAR, CAFÉ WOUTERS, DE-CAFÉ, EETCAFÉ DIKKE VAN DALE, DE BRASSERIE MARIA LOUISE, CHINEES RESTAURANT KOTA RADJA, EKO PLAZA*, SLIJTERIJ JELLE, CROISSANTERIE VITTORIO, SNACKBAR ELY'S, ALBERT HEIJN*, VAN DER VELDE BOEKEN*, GALERIE DE ROOS VAN TUDOR, GALERIE DE VRIES, FRIESCHE CLUB, NEUSHOORN, KUNSTKADE, RABOBANK ZAAILAND*, BRASSERIE FRIES MUSEUM*, GRAND CAFÉ Z, SCHOUWBURG DE HARMONIE, HISTORISCH CENTRUM LEEUWARDEN, TRESOAR, BIBLIOTHEEK DBIEB*, STADHUIS, STADSKANTOOR OLDEHOOFSTERKERKHOF, PROVINCIEHUIS*

WIRDUM: SPAR, HOTEL-CAFÉ DUHOX • **GROU:** ESSO TANKSTATION, HOTEL OOSTERGO, THEEHUIS, VISZAAK, JUMBO*, POIESZ, SNACKBAR TAMARINDE, EETHUIS AMICAAL • **WERGEA:** SUPERMARKT ATTENT HANSMA, SLAGER HARMKE ANEMA • **DRONRYP:** IT HOLT • **MENALDUM:** POIESZ • **JELLUM:** RESTAURANT JONKER SIKKE • **WEIDUM:** HOTEL WEIDUMERHOUT • **AKKRUM:** POIESZ, HERBERGH DE CLEEF, BAKKERIJ BOONSTRA • **REDUZUM:** DE BLAUWE TENT, SLAGERIJ • **WYTGAARD:** FREDERIKA'S TAARTEN & SA • **STIENS:** ALBERT HEIJN*, POIESZ*, JUMBO*, EATCORNER PITER JELLES, VISKRAAM, BRUNA, PRIMERA, TENNISVERENIGING • **HURDEGARYP:** ALBERT HEIJN, POIESZ, SLAGER RYPMA, PRIMERA, HOTEL VAN DER VALK • **OENTSJERK:** BAKKER BRAAKSMA • **WYNS:** DE WINZE • **GYTSJERK:** ALBERT HEIJN*, VISKRAAM BINNE VAN DER KOOI, TANKSTATION VAN DEN BELT, POSTKANTOOR • **BURGUM:** BOEKHANDEL FRANKE ATSMA EN ANNEKE JAGER

AANGEPASTE VERSPREIDING WEGENS CORONAVIRUS:
EXTRA KRANTEN BIJ DE SUPERMARKTEN

Prijsvraag

De foto van het 'alternatieve' kruidenierswinkeltje aan de Herestraat riep weinig herinneringen op. Terwijl de winkel met uiteenlopende baksels erg populair was bij onze hippiebevolking. Ook een mooi verhaal bij de nieuwe foto? Stuur het dan op naar Stadsblad Liwwadders, M.H. Trompstraat 8, 8921 GH Leeuwarden en u maakt kans op een mooi boek over de historie van Leeuwarden.

VAN DER VELDE BOEKEN

Nieuwestad 57-59
 8911 CJ Leeuwarden
 0582132360

www.boekhandelvandervelde.nl

NOORD
NEDERLANDSE
BESTRIJDINGSDIENST

Noord Nederlandse Bestrijdingsdienst
Miedwei 4
9081 AJ Lekkum
Telefoon: (06) 5354 3006

Advertorial • Foto: Simon van der Woude

'Vrouwen weten vaak niet hoe hun bh moet zitten'

Van weekendhulp naar eigenaar van lingeriepeciaalzaak Livera. Linda de Vries is een ondernemer van het vrolijke en ambitieuze soort. Als het tegenzit geeft ze extra gas. 'In de twee coronajaren heb ik van alles meegemaakt. Ik ga in lastige tijden niet thuis zitten huilen, niks daarvan. In de coronaperiode trokken we o.a. pyjama's aan en zetten we veel foto's en filmpjes op onze Instagram en Facebook om toch iets te verkopen.'

Deze maand mag Linda de Vries (27) zich twee jaar eigenaar noemen van Livera (lingerie, bh's, nacht- en badmode) aan het Ruiterskwartier in Leeuwarden. Ze nam de zaak over van Els en Theo Huitema (Els Drontmann draagt de naam van een bekende Leeuwarder modezaak en bestiert nog altijd de winkel Drontmann Dag en Nacht in het ziekenhuis MCL). 'Ik werkte hier al zo'n zeven jaar, eerst als weekendhulp naast mijn studie Gezondheidszorg en Welzijn aan de NHL, eerder deed ik een opleiding allround schoonheidsspecialiste aan de Friese Poort, en later klom ik bij Livera op tot assistent-manager en manager.' Het was een spannend moment toen de Huitema's de lingeriezaak aan Linda de Vries aanboden. 'Je kunt in problemen denken, maar ik denk liever in oplossingen en ben zeer ambitieus. Ik kijk graag verder en zou het liefst nog enkele zaken overnemen. Mijn vader zei: als je er een goed gevoel bij hebt, dan moet je het gewoon doen.'

De Vries zei 'ja' midden in de coronaperiode. 'Ik dacht: is dit wel verstandig? Maar ik kende de winkel en heb altijd al passie en een hart voor deze zaak gehad. Dat je zo'n goedlopende winkel wordt aangeboden gebeurt je ook maar één keer. Maar het was pittig. Als je gedwongen dicht moet, komt er niks binnen. Het personeel dat

Het liefst staan we bij de paskamer en geven we elke klant goed advies

ik had overgenomen was gebonden aan contracten. Omdat ik pas was begonnen, kreeg ik geen overheidssteun. Achteraf een geluk. Veel ondernemers moeten nu hun lening terugbetalen. Het trekt je in feite dieper de put in. Met zo'n winkel moet je vooruitkijken.' En als er een nieuwe coronaperiode komt? 'Ja, daar hou ik rekening mee. Hoe? Door voldoende geld op de bank te hebben.'

De negen dames die met Linda de Vries de winkel runnen doen dat met veel plezier. 'We geven graag advies.' En dat blijkt nodig, want een groot deel van de dames die in de winkel een nieuwe bh wil aanschaffen weet niet welke maat bh ze dragen. Maar liefst tachtig procent van de vrouwen weet haar eigen maat niet. Als ze hier een bh aanschaffen dan zijn er klanten bij die zeggen bij de kassa: vouw het maar op, ik neem het zo wel mee. Nee,

Livera in Leeuwarden is onderdeel van een franchise-organisatie die valt onder het Franse familiebedrijf Group Chantelle. De franchisenemer heeft volgens Linda de Vries voldoende vrijheid om de eigen zaak naar eigen inzicht in te richten. 'Livera bestaat al meer dan vijftig jaar en ik vind het een prettige organisatie. Zij zijn ook blij dat zo'n jonge ondernemer hierin is gestapt. Livera straalt uit: Iedere vrouw is mooi, ongeacht welke maat of vorm iemand heeft. Livera heeft daarnaast een prachtige samenwerking met Miljuscha als ambassadrice. Van aankopen via het internet hebben we nauwelijks concurrentie. Wat wij bieden, bestel je niet online. Vrouwen willen de stof van een badjas even voelen. Ze willen de bikini passen en vragen ons advies bij de aanschaf van de perfect zittende bh. Dat geklungel met terugsturen via internet willen ze helemaal niet.'

dat doen we niet. We pakken ze in in vloei-papier en vouwen ze dus niet dubbel. Dat moet je thuis dus ook niet doen. We geven daarnaast een was advies: gooi je bh niet zomaar in de wasmachine, maar gebruik een waszak of was op de hand. En bij het opbergen: niet in elkaar vouwen want daar worden de cups lelijk van. Je hangt een bh op of legt die neer.'

Het liefst staan we bij de paskamer en geven we elke klant goed advies. Dergelijke instructies geef ik ook aan mijn medewerkers. We hebben honderd verschillende maten en pasvormen, leer dat maar eens uit je hoofd. Je hebt daarnaast ook niet je leven lang dezelfde bh-maat. Belangrijk om af en toe je maat te komen opmeten en advies te vragen, daar helpen we graag bij.

OPVALLEN IN LIWWADDERS? BEL REMCO JAN VELDMAN 06-25223490

REDACTIONEEL

Zoals eerder gezegd, pakken wij zaken waarmee u zit graag op. We zien dat u onze journalistieke activiteiten waardeert en daarom doen wij een beroep op u. Wanneer u deze artikelen van belang vindt, dan nodigen wij u uit om donateur te worden. Uw bijdrage is zeer welkom. U kunt uw bijdrage overmaken op NL06 RABO 0320.2000.51 o.v.v. Liwwadders Journalistieke Producties.

U merkt het wel: Liwwadders is niet zomaar een huis-aan- huisblaadje. Liwwadders is op meer dan 170 plaatsen (supermarkten, kantines, sporthallen, wachtkamers en stamtafels) gratis verkrijgbaar in de gehele gemeente Leeuwarden en ook daarbuiten. Is-ie op, dan wordt er aangevuld. In enkele Leeuwarder wijken en in het dorp Grou wordt Liwwadders af en toe huis aan huis bezorgd. Ook in Akkrum, Gytsjerk, Hurdegaryp, Oentsjerk en Stiens is de krant verkrijgbaar.

Nieuw is de verschijning in Beetgumermolen. Daar wordt Liwwadders sinds kort op verzoek huis aan huis bezorgd.

Bent u als ondernemer geïnteresseerd in een bedrijfsreportage? In een mooi verhaal dat gratis wordt doorgeplaatst op onze goedbezochte website?

Neem dan contact met ons op: tel. 058-2133138 of info@liwwadders.nl

Ook in dit nummer treft u enkele artikelen aan die eerder op onze websites www.liwwadders.nl en Dossier Liwwadders verschenen. We vonden ze belangrijk genoeg om ze ook in de papieren krant af te drukken.

STADSBLAD LIWWADDERS OOK VERKRIJGBAAR BIJ:

SINT ANNAPAROCHE: ALBERT HEIJN
EN KRINGLOOP NOCHRIS
BERLIKUM: POIESZ
FRANEKER: POIESZ, ALBERT HEIJN
HALLUM: SPAR
MENALDUM: ROB'S TUINCENTRUM EN
KRINGLOOP NOCHRIS
BURGUM: PLUS MARKT, POIESZ,
JUMBO EN BOEKHANDEL
VEENWOUDEN: PLUSMARKT
DE WESTEREEN: POIESZ

Se make mij de pis niet lauw

Door Andries Veldman

Een tijdje terug, ruim voor de vakantie, stond ik voor een dichte deur bij welzijnsorganisatie Amaryllis aan het Zuidvliet. U kent de organisatie misschien wel van de leus: Samen doen wat nodig is. Het was op een vrijdagmiddag. Oerdom natuurlijk om te denken dat een welzijnsorganisatie dan nog aan het werk is. Toen ik door het raam keek, wees een baliemedewerker met zijn voeten op de balie vanaf zijn stoel op de dichte deur. Daarop begon ik op de glazen deur te bonken en toen dat gebonk naar mate de tijd vorderde steeds heftiger werd, kwam de medewerker eindelijk in actie. Hij haalde er een collega bij. Die vroeg wat ik wilde. Ik zei dat ik in contact wilde komen met de buurttopbouwwerkster, die ik al drie keer vergeefs via de telefoon had proberen te bereiken. De medewerkster noteerde mijn vragen en vertelde dat zij die ging doorsturen aan de opbouwwerkster. Sindsdien heb ik niks meer vernomen.

Ik moest aan dit voorval denken toen ik onderwijsminister DENNIS WIERSMA op werkbezoek voorbij zag komen op basisschool Trianova in de wijk Camminghamburen. De wijk is onlangs opgenomen in het illustere rijtje met Leeuwarder achterstandswijken en de minister had een paar miljoen meegenomen om die achterstand enigszins te dempen. Enkele leerlingen waren ter opluistering opgetrommeld en ARJETTE DE PREE, de voorzitter van het college van bestuur van Proloog, de club die het openbaar onderwijs in onze stad regelt, sprak in haar mooiste jurk bemoedigende woorden. Toen Dennis Wiersma bij de school aankwam, werd het hek opgehouden door onze burgemeester BUMA. Even

verderop stond ook nog onderwijswethouder NATHALIE KRAMER. Een heel ander welkom dan bij mijn bezoek aan Amaryllis zullen we maar zeggen.

Nu is Wiersma een minister (VVD) die er naar mijn idee de wind goed onder heeft, of in ieder geval weet waar de pijn zit. In de Volkskrant vertelde hij onlangs

dat zijn ouders toen hij twaalf jaar oud was, uit elkaar gingen en dat er bij hem thuis in Franeker, zijn alleenstaande moeder was arbeidsongeschikt, aan de keukentafel in het geheel niet over zijn toekomst werd gesproken. Dat kon ook niet want ze hadden helemaal geen keukentafel. Vader runt nu een snackbar. Het nieuwe beleid van deze minister met een dergelijke achtergrond moet de geprivilegieerde De Pree (PvdA) toch allemaal wat vreemd in de oren hebben geklonken. Dat wat haar partij had moeten doen, doet nu de VVD. Nota bene de partij van de verkiezingsleus: Armoede Is Een Keuze.

Ik neem aan dat de kinderen uit de achterstandswijk die zo mooi bij de minister, de burgemeester, de wethouder en de voorzitter hun zegje deden ook graag in een veilige en schone wijk willen wonen. Het bevreemdt mij dan ook dat ik iedere morgen om acht uur 's morgens een autootje van Omrin door de Doelesteege zie rijden en niet door de Vlietzone. Iedere morgen, zeven dagen per week (!), ruimt Omrin de rommel op die volwassen stadsgenoten op het Ruiterskwartier achterlaten. Iedere morgen staat een medewerker van het Openbaar Ministerie de trappen schoon te spuiten van het Paleis van Justitie. Dat de verantwoordelijken niet op hun verantwoordelijkheid worden aangesproken zijn we in Leeuwarden gewoon gaan vinden. En met z'n allen betalen we de schoonmaakkosten.

Ik hoop dat Dennis Wiersma iedere week even met burgemeester Buma belt hoe het ervoor staat met de vorderingen van de leerlingen. En dat hij daarbij het advies geeft: neem de buurt gelijk ook even mee. Laat de Omrin in de Vlietzone eens een beetje beter hun best doen.

MONUMENTALE GLAS-IN- LOODRAMEN KOEPELTHEATER GERESTAUREERD

Het Koepeltheater in Leeuwarden wordt na een periode van stilstand, mede veroorzaakt door corona, weer tot leven gebracht. Ondernemer Tjalling Rollema is bezig met de tweede fase van de groot-scheepse restauratie van het monumentale gebouw aan de Vredeman de Vriesstraat. In het voorjaar 2023 hoopt hij het Koepeltheater weer bij de tijd te hebben. Precies op tijd om het jubileumjaar te vieren.

'Er komt een compleet nieuw verwarmingssysteem in het Koepeltheater, de bar en foyer worden verplaatst en aangepast. Ik verwacht dat het verwarmingssysteem in september kan worden geïnstalleerd. De monumentale glas-in-loodramen in de westgevel zijn naar de restaurateur. Tegen het einde van het jaar verwacht ik dat die herplaatst kunnen worden. We bereiden ons theater voor op de viering van het honderdjarig bestaan van het gebouw. We zijn in gesprek met Hoite Pruiksmas om in samenwerking met hem een groots concert te organiseren.

We zitten wat betreft het 100-jarig bestaan nog in een brainstormfase en het is nog te vroeg om gedetailleerde informatie te geven. Het jubileumconcert is de eerste activiteit in 2023.

Rollema verwacht na dit jubileumconcert weer een reeks concerten te kunnen programmeren en de zaal gereed te hebben voor verhuur. 'Deze zaal leent zich perfect voor middelgrote gezelschappen. We hadden hier onder meer de jubileumbijeenkomst van het Fûns Skjinne Fryske Energij (het Friese fonds voor verduurzaming FSFE) en dan zie je hoe zo'n kerkzaal zo'n bijeenkomst cachet geeft. Ook op de theatervoorstellingen van De Kast en van pianist Wibi Soerjadi kijk ik met genoegen terug. En wat te denken van het concert dat door Rob de Nijs werd gegeven? Het derde weekend van april is gereserveerd voor het jubileumconcert van Hoite Pruiksmas waar het geweldige orgel zeker een rol in gaat spelen. Over de verkoop van kaarten komen nog nadere mededelingen.

Rollema, eigenaar van bedrijevencentrum Crystallic, ziet met genoegen dat het gebouw nog nooit zo vol huurders heeft gezeten. 'We sleutelen regelmatig aan het gebouw om het voor onze huurders zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Ik zie een ook een verandering in verhuur. Grote ondernemingen zoals een telecommatenschap zien hun personeel wegens gebrek aan betaalbare woonruimte in de Randstad verhuizen naar de provincie waar ze kleine kantoren in bedrijfsverzamelgebouwen openen om het fysieke contact met hun werknemers te houden. Wij zijn blij dat we hen hierin kunnen faciliteren.'

SPONSOR: ROLLEMA VASTGOED

DE GEZONDE APOTHEEK

OOK OP
ZONDAG GEOPEND
VANAF 12.00 TOT 19.00 UUR
VALERIUSSTRAAT 63,
8916 EA LEEUWARDEN
058-2153399

NICO BAKKER HEEFT NAAST LEEUWARDEN VESTIGINGEN IN GENEMUIDEN EN HIPPOLYTUSHOEF

Door Andries Veldman • Foto Simon van der Woude

Het is een mooi vak om mensen weer op het rechte pad te zetten

Registerpodoloog (voetspecialist) Nico Bakker haalt voldoening uit zijn werk wanneer hij mensen met voetklachten kan helpen. 'Als ik zie hoe mensen over de Nieuwestad wandelen, dan zou ik ze graag een folder van mijn podologiepraktijk in handen willen duwen.'

Bakker schat dat een ruime meerderheid van de bevolking last heeft van diverse kwalen die hun oorsprong vinden in de stand van de voet. 'Je kunt het iedere huisarts vragen: veel nek-, schouder- en rugklachten, en soms ook hoofdpijn worden veroorzaakt door een foute loophouding. Een millimeter verschil aan de onderkant veroorzaakt soms afwijkingen van centimeters in het bovenlichaam.'

Met een bepaalde zool of het aanpassen van bestaande zolen in schoenen valt al veel leed te repareren. 'De zenuwen activeren de hersenen en de hersenen stellen de spieren in beweging. Wanneer bij bepaalde pijnen de druk op bepaalde plaatsen van de voet wordt verplaatst of weggenomen geeft dat een verlichtende reactie in het lichaam. Met een eenvoudige correctie die bestaat uit het plaatsen van een klein, het gaat om millimeters, kurkelement

wordt vaak al succes geboekt. Je neemt dan automatisch een andere houding aan.

Een likdoorn leg je als podoloog bijvoorbeeld vrij met behulp van een steunzool.'

Nico Bakker is wat je noemt een ervaringsdeskundige. Na een motor-ongeluk in 1993 verloor hij een deel van zijn onderbeen. 'Die ervaring heeft mij in zeker opzicht rijker gemaakt. Ik had een schoenzaak in Genemuiden en heb mij daarna toegelegd op de podologie. Bovendien zag ik toen ik gehandicapt raakte als patiënt hoe zorgverleningsorganisaties handelden. Daar ben ik wel van geschrokken. Hoe je het ook wendt of keert: ik voelde me er vaak een nummer.'

De lering die Bakker uit deze les trok is dat hij de patiënt op een voetstuk plaatst. Er wordt ruim de tijd genomen om een oplossing te vinden voor de klachten. Daarbij wordt gebruikgemaakt van moderne 3-D-meettechniek waarna het schoeisel of de zool in eigen werkplaats wordt gemaakt. 'Door mijn achtergrond, het continu aanscherpen van mijn medische vakkennis (registerpodoloog en podoposturaal therapeut) en niet te vergeten de prima samenwerking met mijn collega-hulpverleners in het Zorgplein Westeinde kan ik een optimale dienstverlening aanbieden.

'Via de 3-D-techniek meet ik de voet op en hierna ga ik aan de slag met de zool of de schoen.' Nieuw is ook dat veel ontwerpen zijn ontdaan van hun medische look. Op zijn mobiele telefoon staan diverse

MENSEN GOOIEN THUIS HUN SCHOENEN UIT EN VRAGEN MIJ DAN: WAT NU?

Ik kan een eigen slipper of slof samenstellen van een bestaande steunzool. Er is dus een oplossing voor om ook in huis zonder schoenen lekker te lopen. Ik adviseer om eens een kijkje te nemen op mijn website. Daar staan ook zomerse slippers te vinden in allerlei kleuren en materialen. Wij willen goede zorg bieden en daarom adviseer ik ook om uw voeten regelmatig te laten controleren.

modellen in verschillende kleuren die in een moderne schoenzaak niet zouden misstaan.

'Het leuke van dit vak is dat je mensen echt van hun pijn kunt afhelfen of op zijn minst de pijn verzachten. Ik werk op afspraak en dat betekent dat ik ruim de tijd neem voor mijn klanten. Ook kinderen met beginnende scheefstand van hun voeten komen bij mij langs. Een vroege correctie kan veel onheil voorkomen, daarvan zijn veel ouders zich bewust.'

REGISTER PODOLOOG/PODOPOSTURAAL-THERAPEUT NICO BAKKER
ZORGPLEIN WESTEINDE • EELTSJE FOLKERTSMA-WEI 1 LEEUWARDEN • TEL. 06-10914147
WWW.BAKKERPODOLOGIE.NL

Vrijdag 23 september 2022 | 20.15 uur | Doopsgezinde Kerk Leeuwarden
Entree € 25,- | Kaartverkoop: www.harmonie.nl

'Gemischte Geschmack'

Barokmuziek uit de 17de en 18de eeuw van
Frescobaldi – Lawes – Muffat – Telemann

Armonico Triubuto
Laura Brügggen, viool 1
Agnieszka Papierska, viool 2
Tom Moonen, altviool
MARIKE TUIN, viola da gamba
Jan Insinger, viola da gamba en cello
Robert Koolstra, klavecimbel

www.appassionata-leeuwarden.nl

'Het leuke van dit vak is dat je mensen echt van hun pijn kunt afhelfen of op zijn minst de pijn verzachten'

BARBARA TUCHMAN'S GELIJKEN DE PERVERSE OLIFANT • GELD TEGEN DE PLINTEN

Op 18 mei 2022 verschijnt er een rapport van de Algemene Rekenkamer over de manier waarop de Haagse bureaucratie vorig jaar met ons geld is omgegaan. Daarin lezen wij:

- dat er legio voorbeelden zijn waarbij het rijk kapitalen uitgeeft zonder enig zicht op de doeltreffendheid ervan te hebben,
- dat het rijk in 2021 voor een bedrag van € 15,5 miljard (€ 2000 per huishouden) verplichtingen is aangegaan 'waarvan de rechtmatigheid niet vaststaat',
- dat er ruimhartig speciale fondsen zijn opgericht en van grote sommen geld zijn voorzien. Ergo: in Den Haag klotst het geld tegen de plinten. Tegen de juiste?

'Overal heeft de mens wonderen verricht, behalve op bestuurlijk gebied'

BARBARA TUCHMAN 1908-1989, BEROEMD AMERIKAANS HISTORICA

LOBBY LOONT

Blijkens de Rekenkamer zijn er dus bakken met geld gegaan naar de groepen die het hardst moord en brand hebben geschreeuwd over klimaat, stikstof, CO2 enzovoort. Ofwel: Nederland-lobbyland. Nieuwe ministers moeten die lobby tevreden stellen. Zij heten 'minister voor klimaat en energie' respectievelijk voor 'natuur en stikstof'. Deze ministers hebben samen € 60 miljard (€ 8000,- per huishouden) toegestopt gekregen. Die rekening wordt doorgeschoven naar onze huishoudens.

STEMLOOS

Waar het om groot geld gaat, moeten wij slikken wat ons overkomt. Ons wordt niets gevraagd of uitgelegd. Het onderwerp wordt in verkiezingsprogramma's niet aangeroerd. Hoe moeten wij dan weten of de hiervoor genoemde aanslag van € 8000,- per huishouden solide is? Dat weet niemand. Dat is domweg een kwestie van geloof. Want die aanslag is niet gespecificeerd en ook niet van enige garantie voorzien. Zo'n garantie is toch normaal? Zelfs op een bosje bloemen krijg je een week garantie. Met goed onderbouwd beleid heeft dat niets te maken.

UIT DE KLAUWEN GELOPEN

Sinds Thorbecke (midden 19e eeuw) heeft de mens de door Tuchman bedoelde wonderen verricht. Zo niet op bestuurlijk gebied, waarop zich de laatste halve eeuw ook machtige belangengroepen hebben gemeld. De opkomst van deze belangengroepen werd enkele decennia geleden door Bart Tromp (1944-2007), hoogleraar sociologie en PvdA coryfee, aangeduid als de 'emancipatie van de deelbelangen'. Nadien is die emancipatie uit de klauwen gelopen en ontaard in een dictatuur van de deelbelangen. Die deelbelangen dringen via de media hun eigen meningen en standpunten op aan de politiek en aan de publieke opinie. De Tweede Kamer is volzaam maar bekoopt dat met een verlies aan kwaliteit. Tekenend

is bijvoorbeeld dat de Kamer medio mei 2022 zich dagenlang opwond over gewiste berichten in een aftands mobieltje van de eerste minister. Dat, terwijl het land te maken had met problemen als oorlogsdreiging, onrust over stikstof, vluchtelingen, een vliegende inflatie en armoede bij miljoenen huishoudens.

KERMIS

De deelbelangen drijven voor een groot deel op subsidies. Zij houden dus graag de subsidie- en loterijverslaving van de heden-daagse maatschappij in stand. Daarbij is het zaak om zowel de overbodigheid van de subsidies als die van de loterijen buiten het zicht van het volk te houden. Dat doe je simpelweg door de werkelijkheid te vervangen door modellen die vaak worden gebruikt voor het voorspellen van de toekomst. Modellen zijn niet per se slecht maar worden vaak misbruikt. Dan dringen gelijkenissen met vroegere kermissen zich op. Op die kermissen voorspelden waarzeggers aan de hand van kaarten, glazen bollen enzovoort jouw toekomst, die stevast zonnig en spannend was. Want leed-aanzeggende waarzeggers kregen geen klanten. In de stikstof- en klimaatwereld zijn tientallen modellen in omloop. Anders dan op de kermis voorspellen die stevast een erge tot rampzalige toekomst. Daarmee wordt, net als op de kermis, ook aan de wens van de klanten- zoals de klimaatindustrie- voldaan. Wat dit betreft heeft de tijd al een paar eeuwen stilgestaan.

PERVERSE OLIFANT

Verdienen aan het oplossen van problemen is normaal. De bakker lost voor een luttel bedrag mijn miniprobleem van een lege broodtrommel op. De Koude Oorlog heeft bewezen dat je aan maxiproblemen veel meer kunt verdienen. Dus weet iedereen: hoe groter de problemen hoe groter de verdiensten. Dit lokt de perverse prikkel uit om van een muis een olifant te maken. Dat begint met op het minste of

geringste probleem het etiket 'crisis' te plakken. Opdat het volk zich zorgen maakt.

Dit is de strategie van bijvoorbeeld Milieudefensie. Greenpeace, het Wereld Economisch Forum, het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), werkgeversverenigingen en niet te vergeten de rechterlijke macht, die die zich op veel meer (wetenschaps)gebieden competent verklaart dan ik bereid ben te geloven.

Elk nadeel - ook een crisis- heeft zijn voordeel. Voor- en nadelen moeten tegen elkaar worden afgezet om per saldo de ernst van die crisis vast te stellen. Waar precies moeten we die op de schaal tussen muis en olifant plaatsen? Dit hoort bij de aanpak van elke 'crisis' maar gebeurt niet bij de vermeende klimaatcrisis en ook niet bij de omstreden stikstofcrisis. Daarom ontbreekt de fundering onder dat beleid.

DE NUL-HYPOTHESE

Nergens krijgt Tuchman meer gelijk dan in de stikstofzaak. Eenstemmigheid daarover is ver te zoeken. Daarom is het logisch dat Leon de Winter zich afvraagt of onze bestuurders de crises wel willen bezweren of dat zij er een andere agenda op nahouden. In elk geval is chaos troef.

De partijen behandelen het 'stikstofvraagstuk' in isolément en niet als element in een veel groter systeem. Dit is een improductieve aanpak. Daarin ontloopt men de vraag wat de voor- en nadelen van het ingrijpen in het stikstofregime zijn. Is het per saldo niet beter om niets of zo weinig mogelijk te doen? Eigenlijk komt het betoog van oud-minister Plasterk daarop neer, als hij het stikstofvraagstuk laat verschrompelen tot een door ambtenaren bedacht probleem.

Methodologisch gezien betekent dit dat het uitgangspunt (de nul-hypothese) voor het stikstofbeleid moet zijn dat er per saldo géén stikstofprobleem

bestaat. Naar de mate waarin deze hypothese wetenschappelijk wordt verworpen kan een beleidspakket worden ontwikkeld. Die nul-hypothese is noch bij de commissie Remkes - die in juni 2020 het o zo belangrijke stikstofrapport 'Niet alles kan overal' uitbracht - noch bij de op de nota-Remkes reagerende focusgroep Stikstof (prof. Lindeboom c.s.) te vinden. Beide partijen hebben wat dit betreft half werk verricht. Waaruit blijkt dat methodologie in brede beleidsbepalende kringen een genegeerd - gevreesd? - onderwerp is.

METHODOLOGISCHE TOETSEN

€ 8000 per huishouden. Daar moet beleid achter zitten dat bestand is tegen elke kwaliteitscontrole. Ook tegen de volgende in vier punten samengevatte toetsen op de wetenschappelijke houdbaarheid van de aanpak.

1. Factor tijd. Het probleem waarmee wij vandaag worstelen wordt over 15 jaar in een handomdraai opgelost. Dat is vaak het geval omdat er - nu al - tal van innovatieve oplossingen denkbaar zijn of al in de pijplijn zitten. Beleidsrapporten - ook die van Remkes - die geen deskundige verkenning van de toekomst bevatten, zijn bij verschijnen al voorbij hun houdbaarheidsdatum.

2. Ruimte. Nederland is een stipje op de aardbol. Wat hier gebeurt, is mondiaal gezien vaak totaal onbelangrijk. Waarom hier en nergens elders het groen-verklaarde gas uitbannen? Waarom tegen hoge kosten moderne kolencentrales sluiten terwijl er in andere delen van de wereld veel meer dan 1000 in aanbouw of in voorbereiding zijn? Waarom doen wij aan 'pissing in the ocean'?

3. Analyse van nut en noodzaak van voorgenomen maatregelen. Een ongelooflijk belangrijk toetsingsinstrument dat ten onrechte nooit wordt toegepast. Punt is dat hiermee zin en onzin (bluf) van elkaar worden gescheiden, hetgeen natuurlijk pijnlijk kan zijn voor de

makers van dubieus beleid. Deze analyse vindt men in beleidsstukken nooit terug. Uit angst, onwil of onkunde?

4. Een sociaal-geografische maatschappelijke kosten-batenanalyse. Klimaat, stikstof, energie enzovoort hebben stuk voor stuk een sterk regionale component en drukken op hun beurt een stempel op regio's. De analyse van deze systemen en processen is onontbeerlijk voor een degelijk beleid maar wordt systematisch overgeslagen. Waarom? Tja, als ik dat vertel dan worden veel mensen, ook collega's, boos.

Wie kan mij ervan overtuigen dat ik, ondanks de grote hiaten in de onderbouwing ervan, toch in de juistheid van het klimaat-stikstof-en energiebeleid moet geloven?

NOGAL WIEDES DAT TUCHMAN GELIJK HEEFT

Tuchman heeft gelijk omdat de wereld van de politiek (plus de bij de politiek inwonende deelbelangen) en de gewone wereld hemelsbreed van elkaar verschillen. In de gewone wereld is de immense vooruitgang op alle terreinen des levens mogelijk geweest door te profiteren van de verworvenheden van de wetenschap. De politieke elite heeft dat niet gedaan. Die is blijven hangen in de wanen van de dag, in vastgeroeste ideologieën en in dogma's waarvan verkiezingsprogramma's en regeerakkoorden zijn doorspekt. Ja, als je de voortgang van de wetenschap negeert, dan is achterlijk beleid het resultaat.

SLOTOPMERKING

Om bouwvallige redenen klotst het geld tegen de plinten van de ministers voor klimaat en voor stikstof. Gebruik het s.v.p. voor het lenigen van de noden van de paar miljoen huishoudens die financieel diep in de put zitten. De ernst van dát probleem staat buiten kijf.

Dan loop je maar gewoon over de straat

Emmakade

Kijk wel goed uit waar je loopt

Bij het Fries Museum

Tekst en foto's: André Keikes

Er was een tijd dat fietsers een beetje sneu waren. We hebben het over de oude eeuw. Ze konden zich geen auto permitteren en zwoegden elke dag per rijwiel naar werk of school en terug. Door weer en wind. De automobilist was de gebeten hond, hij misbruikte zijn macht om die schurftige fietsers hun plaats te wijzen. Maar tijden veranderen. Fietsers kregen de wind in alle opzichten mee en gedragen zich nu ten aanzien van de lopende mens als de automobilisten destijds. Optiefen, dit is een fietspad!

FIETSERS KWETSBAAR?... DE WANDELMENS ZAL JE

Om te beginnen: de automens heeft zijn beste tijd gehad. De modellen van hun geliefde vervoermiddel worden dan wel steeds omvangrijker, de brandstof, belasting- en verzekeringskosten groeien sneller. Bovendien worden ze steeds vaker ongewenst verklaard, in Leeuwarden

bijvoorbeeld op de Eewal en het Gouverneursplein. De fietsers die ooit deerniswekkend waren, maar nu niet meer, tegenwoordig uitgerust met allerlei hulpmotoren op hun hippe rijwiel, kraaien victorie.

Zielig? Nee, dan de wandelaar. Hij moet aan de kant en snel ook als het aan heel wat pedaleurs ligt.

Zo gaat het altijd: wie de macht heeft bepaalt. Het Engels overheerst het Nederlands, het Nederlands het Fries en het Fries het Bildts. Ook zo iets. Zielig ben je alleen zolang het goed uitkomt. Met de politieke wind en tijdgeest mee, is de hedendaagse snelle fietser helemaal geen meelijwekkende figuur meer. Als je dan toch iets wil doen aan

ongelijkheid en machtsmisbruik, bovendien het klimaat een opkontje wil geven, steun dan de loopmensen. Zij zijn de kwetsbaarste en traagste verkeersdeelnemers aan wie niemand denkt.

Op stoepen, ooit bedoeld als veilige strook, niet in de laatste plaats voor spelende kinderen en ouderen, wordt de voetganger steeds vaker belaagd door horden nietsontziende fietsers. Die worden namelijk op hun beurt verjaagd door fout geparkeerde auto's en busjes of wat er nog meer bestaat aan rollend materieel, dat zijn plek onwrikbaar opeist met roodwitte linten aan al even fluorescerende pylonen, van die plastic kegels voor tijdelijke wegmarkering. Als je die dingen met lint neerzet, mag je je kennelijk alles permitteren. Ooit verzette ik er een om mijn weg te kunnen vervolgen en werd bijna tegen de grond gewerkt door een schuimbekkende gevelspuiter, die de hele straat opeiste voor zijn natte beroep.

Zulke pylonen zijn dus iedereen aan te raden, die wel eens een heg scheert. Je hebt er al een voor € 5,70 en koop je er meteen vijf, dan kun je alle verkeer in je straat probleemloos stilleggen voor nog geen € 30. Roodwit plastic geeft waarschijnlijk ook de politie de indruk dat alles wel oké is. Een fijn weetje.

Stopt een automobilist, geïntimideerd door de tijdgeest, nog voor

alles wat gemeente, bouwvakkers en grappassen aan richels, hekjes, en dus ook pylonen met lint neerzetten, de hedendaagse fietser trekt zich nergens wat van aan. Hij rijdt gewoon door het lint heen verder. En anders wurmt hij zich er wel onderdoor. Met boze woorden van streng afgerichte verkeersregelaars jaag je hem ook geen vrees aan. Fietsers – ik heb het hier dus over de onstuimige exemplaren, laat dat duidelijk zijn, maar het zijn er vele – weten dat ze vandaag de dag een door en door correct imago hebben en dan houdt de rest van de mensheid dus maar zijn mond.

Ook de wandelaar, die welbeschouwd nog 'schoner' is, maar ja, wie hoort de wandelaar als hij of zij na een aanvaring met een fietser ergens in een ligusterheg ligt te creperen? Hedendaagse fietsbellen bellen niet meer, maar zeggen slechts 'tik', waardoor niemand zich realiseert dat er iemand langs wil. De wandelaar is daar doorgaans best toe bereid, maar denkt bij 'tik' niet aan een fietser, eerder aan een passant met slecht aangemeten kunststanden.

Fietsers hebben door Artikel 185 van de Wegenverkeerswet juridisch de wet mee. Ze worden gezien als de zwakke verkeersdeelnemer. En omdat ze kwetsbaar zijn, wat vergeleken met automobilisten ook zeker zo is, is er de speciale regel die de automens altijd aansprakelijk houdt voor

Langzaam gezaaid rundvlees

Ananas

Koriander

6,95

NUEVO!

QUESADILLA BARBACOA

Follow us

DEEL JOUW FAVORIETE #MUNDOMOMENTS OP INSTAGRAM EN MAAK KANS OP LEUKE PRIJZEN

Een stoep komt altijd van pas

Groeneweg

Maaltijdbezorgers, fietskoeriers, sportfanaten, scholieren, studenten

BEDOELLEN

de schade van de fietser. Hij moet van goeden huize komen om zich daar onderuit te wurmen. De regel geldt eveneens ten aanzien van voetgangers, maar wat nu als de ontketende fietser van tegenwoordig een voetganger raakt? Ze vallen juridisch immers beiden in het hokje kwetsbaar.

Ooit knalde een humeurige fietser van achteren keihard tegen mij aan. Ze vond voor de gelegenheid dat ik op de stoep – van in die straat slechts één tegel breed – behoorde te lopen en wilde me daarover kennelijk terechtwijzen door het me te laten voelen. Mijn stevige fysiek hield echter moeiteloos stand en de fietster belandde na talrijke rare zwabberbewegingen uiteindelijk aan de overkant van het straatje tegen een muur. Wat haar restte was een lang aanhoudende scheld- en vloekkanonnade. Hardop lachen volstond.

Op de stoep lopen wordt er de laatste jaren niet gemakkelijker op, ook als je geen kinderwagen of rolstoel voortduwt. Hele vlaktes aan gestalde of weggegooiden barrels en leenfietsen (to go) versperren op steeds meer plekken de doorgang. Of er staat wel een leenscooter. Een gulle dot langzaam drogende, maar krachtig klevende lijm op het zadel aanbrenge is niet mijn stijl, maar zo duur is zo'n tubetje nou ook weer niet. En wat moet het toch mooi zijn om de niets vermoedende foutparkeerders even later uit de broek te zien gaan.

Nee, kom niet aan met het verhaal dat fietsers nog zielig zijn. Zo hard mogelijk zonder te remmen naar je bestemming scheuren is van Amsterdam overgewaaid naar vele (studenten) steden. Maaltijdbezorgers, fietskoeriers, sportfanaten, scholieren en doorgaans dronken types die zich student noemen, you name it. Kijk maar eens wat ze aanrichten. In het Leeuwarder struweel moeten heel wat van de weg gejaagde wandelaars liggen. Je hoort ze niet, want ze liggen daar volkomen perplex over wat hen is overkomen. Of probeer maar eens lopend over te steken op de Stationsweg of op het Zuiderplein.

En of het allemaal niet genoeg is, wil de gemeente nu ook nog talloze bomen gaan kappen om de in overheidskringen veel bejubelde, maar in Amsterdam al weer ter discussie staande 'fiets-snelwegen' aan te leggen. In de Maria Louisastraat bijvoorbeeld. Nu nog een prettige groene plek met bomen die net een beetje karakter krijgen, straks een steenwoestijn met fietsers die helemaal nergens meer rekening mee houden. Vergelijkbaar met de Wijbrand de Geeststraat, waar de herinrichting ook met mooie woorden werd omgeven, maar waar de twee sterkste groepen verkeersdeelnemers, in de auto en op de (gemotoriseerde) fiets, nog nooit zo hard hebben gescheurd als tegenwoordig.

Eens een Leeuwarder...

Tekst en tekening: André Keikes

Wat is nou precies een bekende Leeuwarder? Sterker: wat is een Leeuwarder? Er zijn zo veel varianten. Je hebt fulltime-Leeuwarders, deeltijders, freelancers, neo-Leeuwarders, post-Leeuwarders, interim-Leeuwarders en ook would-be-Leeuwarders. Ik ken zelfs een Leeuwarder te Lelystad, die consequent Liwwadders praat met zijn (niet in Leeuwarden geboren) papegaai.

Ik teken ze in ons aller biotoop: de straten en stegen, kades, pleinen, huizen en gebouwen van deze stad. Ook stadgenoten die ons ontvallen zijn, maar door gerichte gebruikmaking van ons geestesoog blijven voortleven in de wereld van nu. Een Leeuwarder is, laten we het daar op houden, iedereen die 'wat heeft' met Leeuwarden. En verder geen gemopper, geklaag of kritiek op mijn keuze, die is wat-ie is, al had het natuurlijk ook een totaal andere selectie kunnen zijn.

DEEL 10

Klaas Tolsma

De in 2005 overleden Klaas Tolsma stond tussen 1954 en 1985 met het befaamde draaiorgel De Gouwe elke zaterdag op de Nieuwestad voor V&D. Hier zien we hem op die oude plek, waar geen Gouwe en geen V&D meer te vinden zijn. Op weekdagen was Tolsma met het pierement op pad in de wijken. Paardjes ervoor, buske in de ene hand, sigaretsje in de andere. Behalve als er gedraaid moest worden natuurlijk. De Gouwe was een orgel van de Amsterdamse familie Perlee en werd midden jaren tachtig verkocht aan de Heineken Experience in Amsterdam, waar het wat heeft staan verkommeren. Nu brengt het rijdende instrument dat zo veel herinneringen losmaakt bij oudere Leeuwarders geheel gerenoveerd zijn welverdiende oude dag door in het Haarlems draaiorgelmuseum. Na De Gouwe werkte Klaas Tolsma nog tot 1995 met een ander orgel in Leeuwarden. Wie kende hem niet?

Nieuwestad

**DONATEURS ZIJN BROODNODIG
VOOR GOEDE JOURNALISTIEK**

DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

‘Ik kan mijn bed wel op de steiger zetten’

‘Even voorstellen: Remco Schaafsma is mijn naam. Een Leeuwarder in hart en nieren, al zeg ik het zelf. Ik ken alle straten en steegjes, alle lanen en kroegen. Dit is mijn stad. Opgegroeid in de volksbuurt rond het Cambuurstepad.’ Zo stelt de 31-jarige Leeuwarder ondernemer zich op zijn website voor aan de lezers van zijn website Bootverhuurbonkevaart.nl. Daaraan kunnen inmiddels alle vaarten, sloten en kanalen in en rond de stad aan worden toegevoegd, want Schaafsma ontwikkelt zich als een rasechte zoetwaterreder. Met Bootverhuur Bonkevaart timmert hij stevig aan de weg.

Advertorial • Foto Simon van der Woude

Schaafsma afficheert zich op de site als voormalig ‘boefje van de buurt’ die het handelen in zijn bloed heeft. Dat ging van het opknappen en doorverkopen van fietsen tot ‘het oppoetsen en verpatsen van golfballetjes’ en dat alles om die fantastisch stoere Puch bijeen te sparen. Het grootste avontuur beleefde Remco Schaafsma als professioneel pokersaar. Daarmee verdiende hij ook het geld waarmee hij zijn verhuurvloot heeft bekostigd en waarmee hij nu bovendien als pachter van de jachthaven De Grote Wielen te boek staat.

Inmiddels is het avontuur enigszins gedoofd en zit Schaafsma zoals velen op de ruim bemeten zitbank in zijn doorzonwoning aan de Bonkevaart, met aan

zijn voeten een bedaarde hond. Vrouw en kinderen zijn even buitenshuis. Op de oprit staat een modaal boodschappenautootje. De blik is nu gericht op de boten en de nieuwe jachthaven.

‘Met het pokers heb ik wat geld bij elkaar gespaard en daar heb ik drie bootjes van gekocht. De verhuur liep meteen als een speer. Ik was er de hele dag mee bezig. Ik kon mijn bed wel op de steiger zetten.’ Drie bootjes werden vijf bootjes en de bestelling voor nog twee zijn onderweg. ‘Straks heb ik er acht à negen. Het zijn mooie, ruime, elektrische sloepen met luxe kussens die erg in trek zijn.’ De klanten komen vanuit het hele land naar de haven van Schaafsma, die momenteel in de wijk Blitsaerd is gevestigd. Ook in de binnenstad aan de Kelders

is een opstapmogelijkheid. Komend voorjaar verhuist een belangrijk deel van de vloot naar de jachthaven bij restaurant De Grote Wielen. ‘Die haven wordt momenteel vernieuwd en ik ben door de nieuwe eigenaren uitverkoren als pachter. Bootbezitters die een box willen huren kunnen zich nu al melden. De eerste drie maanden van het komende jaar zijn gratis. Een kleine 50 van de 141 ligplaatsen zijn al verhuurd, dus wees snel.’

Zijn vrouw Evita bestiert momenteel een gastouderbureau, maar

Schaafsma was werkzaam bij taxi Witteveen en in sportzaak Sports World. Hij was actief als vakkenvuller en speelde pokertoernooien in onder andere Tallinn, Barcelona en Madrid. ‘Hoe je een goede speler wordt? Je moet veel geduld hebben, gedisciplineerd zijn en mensen kunnen lezen. Je moet goed kijken hoe een ander speelt en wachten op een goede kaart.’ Die zelfde discipline zet hij nu in voor de verhuur van zijn boten.

gaat straks als kok aan het werk in het nieuwe restaurant aan de Grote Wielen dat in maart volgend jaar wordt geopend. Vader Barend wordt ingeschakeld als beveiliging.

‘Het zijn lange dagen, maar ik mag niet klagen. Via het internet weten mensen mij te vinden. We staan bovenaan als

je bootje huren in Leeuwarden intikt en krijgen goede beoordelingen. Concurrentie? Ach, sommigen proberen het even, maar zetten niet door. Je moet doorgaan, de zaken serieus aanpakken en steeds je positie verbeteren.’

JACHTHAVENDEGROTEWIELEN.NL

Door Andries Veldman

EEN KLEINE BRUG IN WERGEA KOST MEER DAN EEN GROTE BRUG

‘Je wordt gewoon voorgelogen.’ Dat zegt Huub Bots, bewoner aan de Hilleburen in Wergea. De gemeente Leeuwarden is van plan een voetgangersbrug over de Wargastervaart ter hoogte van de P. Wijbengastrjitte te leggen met als doel een extra ontsluiting te realiseren voor de nieuwbouwwijk Grut Palma. Een groot aantal bewoners van Wergea is tegen de komst van de brug, in ieder geval tegen deze brug, die volgens hen te groot uitvalt. Maar de brug is al klaar en ligt in Harlingen te wachten op plaatsing.

Het is een kwestie die vaker voorkomt: de gemeentelijke overheid heeft het beste met haar burgers voor, alleen willen zij dat niet begrijpen. Op de tekeningen ziet de Stringbrêge er pico bello uit. Op de plaats waar de brug is ingetekend is geen onkruid te ontwaren. Je hoort het de ambtenaren en de wethouder zeggen: wie kan er tegen een dergelijke upgradering van het dorp zijn?

Twee rechterlijke uitspraken laten een ander geluid horen. Ze hebben bewoner Huub Bots in het gelijk gesteld. Het bestemmingsplan staat de bouw van de brug niet toe. Als we de zaak afpellen zegt Bots: ‘Die juridische zaken waren natuurlijk niet nodig geweest als de gemeente maar enigszins naar ons

had geluisterd.’ Inmiddels zijn we jaren verder. En net als bij de problematiek rond festivals in de Groene Ster stapelen de juridische procedures zich op. Ook hier lijkt het erop dat de gemeente Leeuwarden vrij spel heeft om ongelimiteerd door te procederen. Er is geen raadsfractie die hier een halt toeroept of er in het openbaar vragen over stelt.

Officieel worden in Nederland regelland de procedures keurig op schrift gesteld, maar tijdens min of meer onofficiële bijeenkomsten van de werkgroep die is ingesteld om het geschil met de gemeente te effenen is gebleken dat wat er op schrift staat nogal verschilt met wat er wordt gezegd. Dit fenomeen herkennen we van de problematiek rond De Skalm in Stiens en ook rond

het Europaplein in Leeuwarden. Wat er in het laatste geval gebeurde, gebeurde hier opnieuw. Twee ambtenaren werden van het project Stringbrêge gehaald om de verhitte discussies niet nog verder te laten oplopen. ‘Bij de eerste besprekingen in De Bidler werd gesproken over een ‘bruggetje’. We hadden, toen we daarna informeerden, nog geen vergunningsaanvraag gezien.’

‘Je mag als bewoner alleen nog maar praten over de kleur van de reling op de brug’, zegt Bots, zittend op zijn houten bank voor zijn woning. Op de straat die voor zijn woning loopt, parallel aan de Wargastervaart, heeft de gemeente Leeuwarden officieel recht van overpad. Het stuk kade behoort toe aan de eigenaar van de aanpalende

woning. ‘Ik geloof dat de gemeente het recht van overpad inmiddels anders ziet. Ze kwamen een tijdje terug aanzetten met het plan om de kades op te knappen, die zou te rommelig zijn. Wie kan daarop tegen zijn, denk je. Maar dan moesten de bewoners hun stuk kade wel afstaan aan de gemeente.’

De bewoners zijn niet tegen een brug, hoewel ze de noodzaak niet direct zien. Huub Bots: ‘Uit het overleg kwam naar voren dat de voorkeur uitging naar een draai-brug van beperkte omvang.’ Dat zou ook nog eens minder kosten, zoals een verontwaardigde architect Rein Hofstra uit Grou onlangs in deze krant berekende. Hofstra verwonderde zich over de ondoordringelijke logica die de gemeente hanteert en heeft hierbij de bewoners aan zijn kant.

‘Er wordt tijdens het overleg met de werkgroep (bestaande uit twee bewoners uit het oude dorp, twee uit de nieuwbouw Grut Palma, een uit de rand van het dorp en ambtenaar Hans Faber) gewoon gezegd: we mogen bouwen wat we willen. Terwijl er twee rechterlijke uitspraken liggen die het tegendeel zeggen.’ Om de leefbaarheid in Wergea op peil te houden, vinden de Wergeasters het van belang om de recreatievaart door het dorp te behouden. De vrees dat uiteindelijk de doorvaart wordt stopgezet is niet geheel ondenkbeeldig, nu de brugwachter van de hoofdbrug in het dorp al heeft aangegeven de nieuwe Stringbrêge als extraatje niet te kunnen bedienen in het

bedachte schema. ‘Er wordt nu tijdelijk een extra brugwachter ingeschakeld’, zegt Bots. Maar voor hoelang? ‘Als ik vraag of de woningen, die niet gefundeerd zijn, schade kunnen ondervinden van de bouwwerkzaamheden, krijg ik als antwoord: dat zien we later wel.’

Huub Bots vermoedt dat de Stringbrêge een prestigeobject is dat coûte que coûte uitgevoerd moet worden naar het idee van een van de initiatiefnemers: dorpsgenoot en het voormalige PvdA-raadslid Wietse Martens. Zijn toenmalige fractieleider Lutz Jacobi, bewoner van een pand in de wijk Grut Palma, heeft inmiddels, volgens Bots, afstand genomen van de brug. Van haar hoeft het allemaal niet meer.

Op 6 juli liet de gemeente Leeuwarden via een persbericht weten dat overleg met de werkgroep (team brug) niet tot het door de gemeente gewenste resultaat heeft geleid. De bewoners wiens voorkeur voor een eenvoudig uitgevoerde draai-brug, een wens die al lang bekend was, al voor de klaarstaande brug werd gebouwd, kregen nul op het rekest. Zoals architect Hofstra al betoogde is het wonderlijk dat een in omvang kleinere brug meer geld kost dan een grotere brug. Desondanks trekt het college die kaart en zegt doodleuk: Het extra geld voor een nieuwe brug ‘past niet binnen de budgetten. Het college vindt dit wat betreft de inzet van publieke middelen niet verantwoord.’ En gaat over tot de orde van de dag. Bots spant opnieuw een procedure aan.

Door Andries Veldman

‘Myn groatste talenten binne myn drijfveer en myn verbeterheid.’ Zanger, producer, cameraman, tekstschrjver en scooterverkoper Ricky van Daalen kent zijn kwaliteiten. Wat hij in de kop heeft, heeft hij niet in de kont. ‘Eigenlijk ben ik niet eens een echte zanger, mijn bereik is niet erg groot.’ De Leeuwarder Van Daalen is vooral een entertainer hors categorie, die op 8 oktober met dertig collega’s Sans Souci in Berlikum op z’n kop gaat zetten.

In zijn kleine studio aan de Matthias van Pellicomstraat toont hij via zijn YouTube-kanaal zijn laatste meesterwerken. Op het Griekse eiland Samos nam hij ‘Verliefd op Rhodos’ op en ‘Griekse nachten’. Het zijn meezingers die in eigen beheer worden gemaakt en uitgebracht. ‘Die maak ik helemaal zelf. Je zet het statief op het strand, zet je vriendin in een bijrol en je laat de camera lopen.’ Een kind kan de was doen. Voor cafés en gebroekten gebruikt hij de mancave van stratenmakersbedrijf Kampos op het industrieterrein. Daar bladert hij al zingend in een boek over trainer Henk de Jong, een shotje in het Cambuurstadion en klaar is kees. De goed in het gehoor liggende melodieën plukt Van Daalen van het internet. Zelf maakt hij eerst de tekst en daarna de muziek. Alles, nou ja, bijna alles, is van eigen makelij. Af en toe duikt er een verdwaalde mandoline-

JUBILEUMCONCERT IN SANS SOUCI BERLIKUM

WWW.RICKYVANDAALLEN.NL

‘Ik voel me als een vis in het water.’ Dat komt ook doordat Van Daalen, na enig medisch malheur, zijn agenda nu beter in de hand heeft. Het gejaagde is er wat vanaf, maar zeg niet dat hij nu tot rust is gekomen. Want zo zei hij tegen zijn artsen: Rustig an betaalt myn rekeningen nyt!

Van Daalen heeft van alles bij de kop gehad. Hij was koerier, had een autobedrijf, een restaurant en een kringloopwinkel. ‘Ik ben nyt fan ‘e lange duur. Ik ben meer projectmatig.’ Iedere keer keerde hij terug naar de muziek. Neem nou die Griekse nachten op Samos. ‘Dan kom ik op ut internet Olaf der Flipper teugen die over rode rozen van Rhodos zingt. Tsja, dan denk ik: ik maak twee Grieks gerelateerde platen. Vriendin als figurant. Se doëne we dat.’ Zo’n honderd zestig nummers van de Liwwadder entertainer zijn te vinden op Spotify. Hij schreef er zo’n 1000. Zenders willen er om onverklaarbare reden niet echt aan. ‘Geen idee waarom. Ik skrief oek foor anderen. Geen probleem, een uur later hebben ze het vaak al.’

‘Rustig an betaalt myn rekeningen nyt!’

speler in de clips op en wordt er getoast met glazen wijn. Het zijn beelden die van het world wide web zijn geplukt. ‘Daar kraait geen haan naar.’ Hoewel hij een tijdje geleden een advocaat aan de lijn kreeg namens een dame van de Weaze. De jongedame vond de seconde dat zij in beeld was net een te veel. Het liep met een sisser af.

In 2007 scoorde Ricky zijn monsterhit Genôt, een Liwwadder lied, afgeleid van een lied van de Groninger troubadour Ede Staal. Nog altijd wordt hij naar aanleiding van dat succes voor optredens geboekt.

Dat er daarna geen nieuwe hits kwamen deert de Leeuwarder zanger allermist. ‘Je sitte in un viever te vissen waar nog 20.000 in sitte te vissen.’ Zoals het nu gaat, gaat het wat hem betreft wel lekker.

Op 8 oktober is het grote feest in Sans Souci. Daar wordt het tweeëntwintig en een half jarig jubileum van de entertainer gevierd. Met maar liefst dertig artiesten op twee podia gaan ze de zaak vermaken. Eerder deed hij dat al in Zalen Schaaf. ‘Vanaf maart ben ik het feest aan het rondbazuinen. Ik heb het gevoel dat het helemaal goed komt. In Zalen Schaaf was het in 2009 ook helemaal oké. Alle VIP-tafels in Berlikum zijn al uitverkocht.’ Natuurlijk staat Genôt op het programma. Van Daalen maakte het lied in verschillende versies tot aan een samba toe. ‘Ik zit nu bijna 23 jaar in het vak en heb 30.000 volgers op Facebook, dat is toch niet slecht voor een gewone jongen?’

Vrijdag 7 oktober 2022 | 20.15 uur | Grote of Jacobijner Kerk Leeuwarden
Entree € 25,- | Kaartverkoop: www.harmonie.nl

‘Ravissante Italiaanse concerti’

18de eeuwse muziek van Vivaldi, Valentini, Geminiani en Tartini.

Holland Baroque en de jonge sterviolist
Théotime Langlois de Swarte

www.appassionata-leeuwarden.nl

MANNING

Uityaartzorg

058 - 844 83 65 | www.manninguitvaartzorg.nl

Met liefde geregeld

Door Henk Weiland • Beeld Anton Feddema

Praktijkvoorbeeld van een WOB-verzoek

Op 14 september 2021 heb ik een WOB-verzoek ingediend bij de gemeente Leeuwarden om inzage te krijgen in de financiële onderbouwing van het nieuwbouwplan De Hem waar geheimhouding op rust. Toen ik na twee weken nog steeds geen ontvangstbevestiging had gekregen heb ik contact opgenomen met de gemeente. In totaal vijf telefoontjes gepleegd waarbij ik kreeg te horen dat mijn verzoek wel was ontvangen en uitgezet, maar de betreffende afdeling die dit zou behandelen was moeilijk bereikbaar vanwege het thuiswerken door corona. Op 22 oktober daarom maar een mail gestuurd naar de klachtenambtenaar. Meteen de dag daarna kreeg ik een mail terug dat zij contact had opgenomen met de ambtenaar van de juridische afdeling die dit in behandeling had. Op 25 oktober ontving ik een mail van de behandelaar dat het verzoek wel intern was uitgezet en hierop een reactie was gekomen maar dat er nog vragen over waren en dat het was blijven liggen.

bezwaar meer aantekenen. Doorzenden naar de raad en bezwaar aantekenen was niet mogelijk. Ik koos dus voor een afwijzing van mijn WOB-verzoek zodat ik alsnog bezwaar kon maken. Op 17 november wordt mijn WOB-verzoek door B en W afgewezen en 29 november dien ik hierover een bezwaarschrift in.

Voor de behandeling van een bezwaarschrift gelden wettelijke termijnen, minimaal zes weken die ook nog verlengd kunnen worden als dat noodzakelijk geacht wordt.

Zodoende is er pas op 28 februari 2022 een hoorzitting van de Adviescommissie Bezwaarschriften waar mijn bezwaar tegen de afwijzing van het WOB-verzoek behandeld wordt. De hoorzitting duurt al met al zo'n drie kwartier. Aanwezig zijn drie commissieleden waarvan één voornamelijk het woord voert en namens de gemeente de jurist die mijn verzoek behandeld heeft en een planeconoom. Zelf laat ik mij bijstaan door de voorzitter van dorpsbelang Goutum.

Na een toelichting op ons verzoek volgt er een onverwachte wending. De commissie is van mening dat er een verkeerde procedure is gevolgd en dat er een verkeerde voorstelling van zaken is gegeven waardoor ik op het verkeerde been ben gezet. Het verzoek om de openbaarmaking op te heffen had sowieso doorgestuurd moeten worden naar de raad en pas dan kan B en W een beslissing nemen op het WOB-verzoek. Ter verdediging gaf de behandelend ambtenaar aan dat hij in zijn mail van 12 november zich er niet van bewust was dat er twee regimes zijn.

Op 14 maart krijg ik bericht van de Adviescommissie Bezwaarschriften waarin ze B en W adviseert om mijn bezwaarschrift gegrond te verklaren en het verzoek om opheffing van de geheimhouding alsnog door te sturen naar de raad. Mocht de raad het verzoek afwijzen, dan moet B en W een nieuw besluit nemen op het WOB-verzoek.

Vier weken later op 11 april komt mijn verzoek op de lijst ingekomen stukken te staan waar de gemeenteraadsleden kennis van kunnen nemen. Als advies staat erbij: Voor College ter afdoening. In de praktijk zal het erop neerkomen dat het College dit afhandelt en dat het als hamerstuk door de raad bekrachtigd wordt. Maar zover zijn we nog lang niet. Eerst is er nog een zomerreces. Pas op zijn vroegst in september, wanneer de raad weer bijeenkomt, kan mijn verzoek in behandeling worden genomen. Bij een formele afwijzing van de raad zal B en W opnieuw een besluit moeten nemen over het al dan niet toekennen van het WOB-verzoek. Daar staat zes weken voor, eventueel te verlengen met nog een keer zes weken. Zo schiet het aardig op naar het nieuwe jaar.

Een inhoudelijke behandeling van mijn verzoek verwacht ik niet. Mijn verzoek wordt waarschijnlijk op formele gronden afgewezen. Er rust geheimhouding op de grondexploitatie van de Zuidlanden die door de raad bekrachtigd is. Openbaarmaking hiervan zonder dat de raad de geheimhouding opheft is strafbaar. Dit alles op grond van artikel 10 van de Gemeentewet, die er kort gezegd op neer komt dat informatie geheim kan worden

gehouden wanneer dat het financiële belang van de gemeente zou kunnen schaden. Kort samengevat: er mag in lengte van dagen niets openbaar gemaakt worden over de grondexploitatie van de Zuidlanden. Het lijkt er nu op dat artikel 10 van de Gemeentewet als een containerbegrip wordt gebruikt om alles onder te brengen waar de gemeente geen openheid van zaken over wil geven. Van een stadsontwikkelingsplan dat zo'n twintig jaar in beslag neemt mag zelfs niets naar buiten komen van deelgebieden die allang voltooid zijn of waar de onderhandelingen met projectontwikkelaars al zijn afgerond.

Wat De Hem betreft het volgende. Het onbebouwd laten van De Hem zou de gemeente een verlies op leveren van twintig miljoen en dat terwijl er maar acht miljoen voor betaald is. Gevraagd naar de financiële onderbouwing hiervan wordt er verteld dat openbaarmaking hiervan de onderhandelingen met projectontwikkelaars zou schaden. Hier valt heel wat op af te dingen. In de structuurvisie van de Zuidlanden worden al bedragen genoemd. Zo geheim is het allemaal niet. Hoe die twintig miljoen opgebouwd is, zal een projectontwikkelaar een zorg zijn. Die gaat uit van marktconforme prijzen.

Het zou goed zijn wanneer de gemeenteraad zich eens gaat verdiepen in de stukken over de grondexploitatie en eens goed kijkt in hoeverre er inderdaad zaken in staan die niet openbaar gemaakt kunnen worden omdat dat de belangen van de gemeente zou schaden. Ongetwijfeld een hoop leeswerk, gelukkig is er een lang reces.

Na nog een paar mailwisselingen krijg ik op 12 november twee keuzemogelijkheden. Mijn verzoek doorzenden naar de gemeenteraad als verzoek om opheffing van de geheimhouding zonder mogelijkheid van bezwaar tegen een eventueel afwijzingsbesluit of een formele afwijzing van het WOB verzoek met de mogelijkheid van bezwaar.

De kans dat de raad de geheimhouding op de grondexploitatie van De Zuidlanden op zou heffen waar De Hem onderdeel van uitmaakt, achtte ik nihil. Bij afwijzing hiervan kon ik ook geen

DE RODE LOPER

boekenpassage

TIENTALLEN NIEUWE BOEKEN

collectie Max Jeeninga met o.a.

- * Johannes van Dam, Beste Johannes
- * Kleyns Kookbox
- * Willem Wilmink, Zelfportret in brieven
- * Willem Wilmink, In de man zit nog een jongen
- * Bunuel, Lorca, Dali, Het eeuwige raadsel

ACTIVITEITEN IN DE BOEKENPASSAGE

- * 10 september: monumentale boeken over dorpen tijdens open monumentendag
- * 17 september: open tot 00.00 uur tijdens de Museumnacht

LEZINGEN IN DE BOEKENPASSAGE

- * zondag 25 september: Johan Dalstra over Huizum (met lichtbeelden)
- * zondag 9 oktober: Reitze Jonkman over taal (met lichtbeelden)
- * vrijwillige bijdrage, lekkere hapjes, aanvang 15 u

DE RODE LOPER

boekenpassage

Channa, Ymkje en Daphne (v.l.n.r.)

DIT WORDT EEN HIPPE PLEK

Advertorial • Foto's Simon van der Woude

‘Dit wordt een prachtige hippe plek waar je meteen op je gemak voelt.’ Daphne Leeuwen opent binnenkort haar spiksplinternieuwe horecazaak ZUID4 Food & Drinks aan het Zuiderplein, direct naast het hoofdkantoor van ING.

Op weg naar de binnenstad of op weg naar het treinstation kun je ZUID4 Food & Drinks niet missen. Op de plek waar ooit het roemruchte horecabedrijf Spoorzicht was gevestigd en later het hoofdkantoor van het Fries Stamboek-vee, is er nu een kantoorpand gekomen met een keur aan uiteenlopende ondernemingen. ‘Wat hier miste, is een voor vele doelgroepen aansprekend café-restaurant, en dan een in de categorie lekker hip. Wat ik wil, is dat men zich hier thuisvoelt, dus niet opgeprikt, maar gewoon lekker vlot.’

De voorwaarden om deze sfeer te verwzenlijken zijn bijna gerealiseerd. De verbouwing, die heel wat voeten in aarde had, is nog niet helemaal achter de rug, maar half september staat de officiële opening met dikke letters in de agenda genoteerd. ‘Ik denk dat we dan echt los kunnen. We hadden pech met de planning en levertijden. Maar zoals het nu gaat, gaat het goed. De keuken moet nog gedeeltelijk worden ingericht. Er zal aan het systeemplafond nog het een en ander moeten gebeuren en de stukadoor is nog aan het werk.’

Ondanks deze werkzaamheden druppelen er al gasten naar binnen en zitten flexwerkers al op hun nieuwe stek te werken. Ondernemers voeren er overleg met klanten. Daphne Leeuwen: ‘Ze vinden het kennelijk nu al een leuke tent om te vertoeven. Dat is een goed teken.’

LEEUWEN IS ZICH ERVAN BEWUST DAT EEN HORECABEDRIJF EEN DUIDELIJKE IDENTITEIT MOET HEBBEN WIL HET SUCCESVOL ZIJN. ‘DE MENUKAART SPEELT DAARIN EEN BELANGRIJKE ROL. WE GAAN WERKEN MET DE EERLIJKE BOERENPRODUCTEN VAN JANSMA UIT HAULE EN SLAGER RYPMA UIT RYPTSJERK. WE HALEN BIER VAN HET BROUWDOCK UIT HARLINGEN EN GEITENKAAS VAN DE MOLKERIJ UIT SINT ANNAPAROCHIE, ZUIVEL VAN HET WAD. FRISDRANKEN ZIJN BIOLOGISCH.’

Voorlopig is ZUID4 Food & Drinks geopend van negen tot zes uur ‘s avonds en op vrijdag tot tien uur ‘s avonds. ‘We beginnen voorzichtig en breiden het aantal uren uit naarmate daar belangstelling voor is. We bieden vergaderarrangementen aan die we ook op de zaak langs kunnen brengen. We stappen niet van de vloer op de zolder. Maar de vrijmibo’s op vrijdag, daar verwacht ik wel wat van. Af en toe zal een dj de sfeer komen verhogen. Als je ziet welke bedrijven hier in dit prachtige pand op deze uitstekende locatie zitten, dan moet dat zeker lukken.’

AF EN TOE ZAL EEN DJ DE SFEER KOMEN VERHOGEN

LEVO is sponsor van Koken met Klaas: iedere dag op www.liwwadders.nl

KOKEN MET KLAAS

Erwten- en pestopuree met worstjes

Aan de uitrusting en alle gemakken in de safaritent van Boer Vis op Terschelling lag het niet dat ik de afgelopen week maar één keertje gekookt heb. Koken en vakantie horen voor mij niet bij elkaar.

Een glas wijn in het zonnetje op het terras van de safaritent en dan beslissen waar ik wil eten. Maar op een dag ontkwam ik er niet aan. De dames in het gezelschap hadden andere plannen voor de avond dan weer een avond urenlang met een oude man in een restaurant aan tafel te zitten. Gelukkig hadden ze me dit ‘s ochtends al gemeld zodat ik in een winkel de spullen kon halen om onderstaand recept in elkaar te kunnen flansen.

INGREDIËNTEN VOOR 6 PERSONEN:

- 8 saucijsjes
- 50 gram boter
- 500 gram diepvries erwten
- 100 gram pesto (of meer)
- geraspte Parmezaanse kaas
- schijfjes citroen

BEREIDING:

Smelt de boter in een pan. Leg de worstjes in de gesmolten boter. Draai het vuur op de laagste stand. Doe een deksel op de pan en sudder de worstjes gaar. Neem het deksel van de pan en draai het vuur nu op de hoogste stand. Bak de worstjes rondom bruin.

Doe de erwten in een kom. Overgiet ze met kokend water en laat ze 1 minuut staan. Giet de erwten af. Vermeng de erwten met de pesto. Maak er met een vork een grove puree van. Breng deze op smaak met peper, zout en geraspte Parmezaanse kaas. Verdeel de puree over de borden en leg de worstjes erop. Strooi er eventueel nog extra Parmezaanse kaas over. Leg er wat schijfjes citroen naast.

klaaskasma@live.nl

De producten zijn exclusief voor de horeca!

OVER LEVO

Levo is in 1916 opgericht als onafhankelijk familiebedrijf en is dat tot op de dag van vandaag gebleven. Gevestigd te Franeker en gehuisvest in een ultramoderne fabriek vervaardigt Levo plantaardige oliën, frituurolieën, margarines, en sauzen. Dagelijks wordt op vooruitstrevende en innovatieve wijze gewerkt aan kwaliteit en productverbetering.

Familiebedrijf sinds 1916
LEVO
Dé olie en saus specialist!

VOOR MEER INFORMATIE KUNT U TERECHT OP DE WEBSITE VAN LEVO, WWW.LEVO.NL VOOR EEN ADVIES OP MAAT KUNT U CONTACT OPNEMEN MET LEVO OP 0517-394141 OF STUUR EEN MAIL NAAR INFO@LEVO.NL

DOE ES GEK!
WORD DONATEUR VAN LIWWADDERS

**KOM NAAR DE DONATEURSAVOND
 OP 11 OKTOBER IN IT SKIPHÛS**

STICHTING LOODS 50 - REKENINGNUMMER NL88 RABO 0355 195 496

‘Is het niet prachtig, zo’n mooie bioscoop als winkel?’

Advertorial • Foto Simon van der Woude

‘Studio 8 Goes Tivoli. Is het niet prachtig, zo’n mooie bioscoop als winkel?’ Debbie van der Henne van Studio 8 aan de Nieuwestad is maar wat in haar nopjes nu ze de grote bioscoopruimte van het voormalige complex Tivoli in gebruik gaat nemen. ‘Zo’n mooie ruimte past prima bij mijn bedrijf.’

Het komt niet vaak voor dat je het pand van de buurman kunt betrekken en wanneer die kans zich voordoet, moet je handelen. ‘Het is een hele stap en al met al mijn vierde pand in tien jaar tijd. En iedere keer is het een verbetering.’ In het pand waar ze momenteel Studio 8 heeft ondergebracht, een voormalige brillenwinkel, bleek de ruimte wel erg krap. ‘Klanten voelden zich enigszins opgelaten en lieten doorschermen dat zij zich in een wat grotere zaak meer op hun gemak zouden voelden.’ Op 1 oktober wordt aan die wens voldaan met de opening van Studio 8 Goes Tivoli in het belendende pand aan de Nieuwestad.

‘Ik heb er erg veel zin in. De ruimte wordt meer dan vertienvoudigd. In dit winkel-tje beschik ik over 25 vierkante meter en hiernaast worden dat er met de bovenverdieping erbij maar liefst 300. Rond de opening plan ik acties waarbij iets te winnen valt. En de vaste klantenkaart wordt stevig onder de aandacht gebracht.’

De verhuizing van de Verlengde Schrans, waar het zakelijke avontuur allemaal begon, naar de Nieuwestad was een goede beslissing. ‘Ik zat daar op een mooi hoekje, maar ik trok weinig toevallige passanten. Het waren voornamelijk vaste klanten die kwamen kijken of ik nog iets nieuws te bieden had, of ze waren op het spoor gezet via social media, waar ik veelvuldig gebruik van maak. De Schrans blijft een topstraat met veel publiek, maar de komst van weer een eetzaak vind ik nou niet direct een gunstige ontwikkeling.’

‘Je merkt hier direct dat er toeristen zijn die van winkelen houden. Ze komen binnen en zijn blij verrast over het aanbod. Ze zien merken die niet erg gangbaar zijn. Op die manier werk ik aan mijn identiteit;

‘Studio 8, en straks Studio 8 Goes Tivoli, is er voor vrouwen die van leuke dingen houden.’ Debbie van der Henne kan kort en krachtig zijn: dat beleid blijft recht overeind. Ze verkoopt mooie spullen waar vrouwen blij van worden. Ze zit op een prachtige locatie aan de Nieuwestad zonzijde, vlakbij de populaire spellenwinkel Spellekijn en het restaurant Baylings, het voormalige en statige pand van antiquair Abraham Cornelis Beeling.

iets bieden wat een ander niet heeft. Die collectie, met Nederlandse merken, kan ik nu uitbreiden op de nieuwe locatie.’

Na bijna tien jaar Studio 8 weet Van der Henne inmiddels waar vraag naar is. ‘Vrouwen willen verrast worden en kijken naar stijl en vooral naar kwaliteit. De merken die wij voeren voldoen aan die uitgangspunten. We hebben uiteenlopende zaken van merken als: IXXI, Haert, Scrub en Rub, Chilly Bottles, Syries. Nieuwe merken die ik ga voeren zijn: Aimé, Travel en Tessa Koops. En ik heb een mooie collectie verzorgingsproducten van ‘Mijn Stijl’. De solarlampjes van Lumineao zijn een hit.’

‘Mensen komen speciaal terug voor het merk Sneakerdresses. Ze vinden dit Amsterdamse modemerken aansprekend. We hebben hier gewoon een ongewone lifestylewinkel met allerlei kwaliteitsproducten. Kijk eens naar een merk als Ilse Jacobsen, onze Deense schoenen van het merk Woden, of naar onze collectie kleurige Tufllaa sloffes. Onze uitgekiende tuinaccessoires doen het ook altijd goed als cadeau. Biodiversiteit speelt hierbij een grote rol. Capi heeft een collectie ontwikkeld waarmee iedereen een bijdrage kan leveren aan onze natuur. Deze biodiversiteitscollectie bestaat uit recyclebare producten met een mooi design.’

‘Ik heb er erg veel zin in’

‘Het voelt goed bij deze club’

Advertorial • Foto Simon van der Woude

‘De overname van de Primera in de wijk Bilgaard is een goede beslissing geweest.’ Hiske en Dirk van Wigcheren zijn de nieuwe eigenaren van de bekende geschenken- en boekenwinkel en het agentschap PostNL in de noordelijke woonwijk van Leeuwarden, de winkel die voorheen in eigendom was van de familie Copini. Het voormalige supermarktechtpaar uit Berlikum zette hiermee een stevige stap in een nieuwe richting.

Met de postpakketten in zijn handen (‘Die moet ik meteen verwerken. Ze komen rond twee uur binnen en de bestellers krijgen meteen bericht’), vertelt Dirk van Wigcheren in de achterruimte van zijn nieuwe winkel over de stap van Spar-supermarkteigenaar naar Primera-eigenaar. ‘We hadden een mooie, grote supermarkt. Een winkel met een rijke geschiedenis. Van een Super gingen we naar een Golff supermarkt om tenslotte te eindigen in een Spar supermarkt.’ Dat was aan de ene kant een gunstige ontwikkeling, maar aan de andere kant werd de druk op de twee ondernemers steeds groter.

‘Op een gegeven moment sta je voor de beslissing om opnieuw een 10-jarig contract te af te sluiten en weer voor een vermogen te investeren en dan komt de vraag na achtentwintig jaar zelfstandigheid: willen we dat nog wel? In 1992 hadden we een grote brand. Dat hakte er behoorlijk in, daarna waren er nog enkele zaken die een rol speelden.’ De afweging viel niet licht. ‘Als ondernemers met vijftien medewerkers ben je, als je alle uren telt, zo ongeveer zeseneenhalve dag in de week bezig. En het liefst zou Spar je ook op de zondag nog aan het werk hebben. Dan ben je volcontinu bezig. Je voelt je door die druk vanuit het hoofdkantoor eigenlijk geen zelfstandig ondernemer meer. Bovendien hadden we behoorlijk pech met de gezondheid binnen ons gezin. We hebben de knoop doorgehakt en gezegd: het gezin komt nu op nummer één.’

Toen alles op een rij was gezet, werd de keuze om afscheid te nemen van het zware bestaan als supermarktondernemer gemakkelijker. Bijkomend voordeel was dat Poiesz al ruim twintig jaar op de locatie aasde. Dirk: ‘De supermarkt bestond

Het assortiment in de Primera (530 winkels in ons land) is vrijwel overal standaard. Het aanbod is te kust en te keur als het gaat om wenskaarten, boeken, tijdschriften en kantoorartikelen. Ook is de afdeling cadeaukaarten en computer- en telefoonaccessoires ruim gesorteerd. Regelmatig verschijnen er nieuwe producten in de winkel.

al vanaf 1880, ik was de 4e generatie, dus eenvoudig was het niet.’ Hiske: ‘Toch is het een goede beslissing geweest. Buitenstaanders hebben vaak geen idee wat er allemaal op je afkomt. Je bent niet alleen moeder en vader van je eigen kinderen, maar je bent soms ook nog psycholoog van je personeel.’ Dirk: ‘En er is altijd wat. Er hoeft maar dít te gebeuren of je moet in actie komen. Met zo’n hitte als van de laatste weken heb je vier motoren die alle koelingen en diepvriezers draaiende houden. Nou, voor je het weet, gaat er een motor kapot en kun je je voorraad diepvries weggoien. En dat gebeurt altijd ’s nachts.’

De winkel van Primera is wat dat betreft een stuk overzichtelijker. Dirk: ‘De openingsuren zijn nu van negen uur ’s morgens tot zes uur ’s middags, dat is voor ons ongekend.’ Primera is bovendien een coöperatie en dat betekent dat de ondernemers gezamenlijk lid zijn en voor een deel het beleid meebepalen. ‘Dat werkt prima, het voelt goed bij deze club.’ Hiske: ‘In de Primera in Franeker hebben we proef gelopen en dat beviel meteen goed. Het is er wel anders dan hier in Bilgaard, want je had er veel toeristen. Maar hier in deze wijk voelt het als een dorp, net als in Berlikum. We zien nu al klanten regelmatig binnenkomen en er ontstaat een band. Dat vind ik bijzonder. Bovendien is Afke, het personeelslid van Copini, gebleven. Daar zijn we ook erg blij mee.’

‘Het is een goede beslissing geweest’

Advertorial • Foto's Simon van der Woude

'Ik word bang van de prijzen van grondstoffen'

'Zonder droom geen doelen.' Hiltje Bruinsma, met haar man Aaldert de nieuwe eigenaar van bakkerij Rustiek (voorheen Bruinsma) in de Frans van Mierisstraat in Leeuwarden, weet wat ze wil: op en top-kwaliteitsbrood leveren. Haar visitekaartje laat hierover geen twijfel bestaan: út leafde foar bakken.

Ruim drie jaar geleden openden de twee jonge ondernemers hun eerste zaak aan de Van Haersmasingel in Oentsjerk. Hier werd bakkerij Braaksma overgenomen. Deze zomer kwam de bakkerij van de familie Bruinsma in de Leeuwarder wijk Huizum op hun pad. Geen onbekende locatie voor het jonge stel, want Aaldert had er zo'n tien jaar geleden nog stage gelopen. 'Het bleek dat ze mij nog kenden. Kennelijk had ik een goede indruk achtergelaten.'

Op 1 augustus werd de nieuwe winkel in Huizum geopend, nadat die een maand dicht was geweest. 'Huizum is eigenlijk wel een beetje te vergelijken met Oentsjerk', zegt Hiltje. 'Huizum is een dorp in de stad.' De nieuwe bakkers zijn met hun brood en aanverwante producten vooral bezig met voeding in het algemeen. Dat moet anders, vindt het tweetal. Hiltje: 'Je moet als bakker en ondernemer durven te vernieuwen. De ontwikkelingen die zich in en rond ons bedrijf

afspelen zoals de discussies rond glutenvrij brood, glutenarm, suikervrij en suikerarm houden ons bezig. We verdiepen ons in de productie en kijken continu naar verbeteringen, waarbij de kwaliteit van ons brood altijd voorop staat.'

Wat de twee ondernemers een doorn in het oog is, is de wereldwijde verspilling van brood en broodproducten. Aaldert Bruinsma: 'Iedere dag houden we brood over. Het is lastig om precies naar de vraag te bakken. Een deel kunnen we verwerken en een deel gaat naar de voedselbank. Ik heb me laten vertellen dat er in Dokkum dagelijks tweehonderd broden te veel worden gebakken. Tel dat allemaal eens op.' Hiltje: 'Brood is het meest verspilde product. Dat houdt ons bezig en we proberen er een oplossing voor te vinden.'

Ook de stijgende prijzen van de grondstoffen baart het tweetal zorgen. Aaldert: 'Daar word je bang van. De boterprijs is met 180 procent gestegen. In ons land halen we geen graan uit Oekraïne,

Aaldert is de bakker en Hiltje de bedrijfsvoerder die de ontwikkeling, de juridische zaken en de communicatie (waaronder Facebook) scherp in de gaten houdt. Als het om brood gaat, zetten de twee volop in op speltbrood. Hiltje: 'Dat brood is enorm in opmars. Je ziet steeds meer soorten en variaties, noem het gerust hip.' Het speltbrood kreeg de wind in de rug nadat diët-goeroe Sonja Bakker ferm op de trom sloeg. Bakker propageerde dat het eten van deze broodsoort het afvallen zou stimuleren, maar daar vallen volgens Hiltje Bruinsma wel enkele kanttekeningen bij te plaatsen. 'Het is niet zo dat je automatische afvalt wanneer je speltbrood eet. Je valt er alleen vanaf als het lichaam bepaalde stoffen nog niet kent. Bovendien herstelt het lichaam zich voortdurend.'

Het vak oogt niet sexy. Dat moet veranderen

maar de landen die dat wel doen en nu geen graan uit dat oorlogsgebied kunnen krijgen, kopen dat nu in op de markten waar wij onze graan vandaan halen. De markt wordt hierdoor enorm verstoord en dat drijft de prijs omhoog.' De twee ondernemers verwachten veel van de Nederlanders waarmee Royal Koopmans Meelfabrieken in Leeuwarden nu al ruim tien jaar experimenteert. 'Die tarwe is er al en wordt nu beperkt uitgegeven. In onze winkels verkopen we Oentsjerkster volkoren, steen- en windgemalen op de molen van Birdaard. We maken gebruik van lokale ingrediënten.' Ze proberen de prijs van een bruinbrood op 2,62 euro te houden. 'Er zijn al bakkers die er 3,25 euro voor vragen.'

Dat Napoleon ooit verordonneerde dat er iedere dag vers brood verkrijgbaar moet zijn, vinden Hiltje en Aaldert Bruinsma niet

meer van onze tijd. 'We leven in een 24/7 economie. Dat vinden wij geen gezonde economie. Op zondag en maandag zijn onze winkels gesloten. Ja, ook op maandag, daar moet men op zaterdag rekening mee houden.' De 24/7 economie houdt ook het imago van de bakker in stand die altijd maar aan het werk is. Hiltje: 'In het noorden is het Bakery Sweet Center opgericht om het imago van de bakkerij te verbeteren. Het vak oogt niet sexy. Dat moet veranderen. Er moet weer meer waardering komen voor vakmanschap. Dat de bakker 's nachts om één uur zijn bed uit moet, is al verleden tijd. Met de tegenwoordige remrijkskasten die computerbestuurd worden, hoeft dit niet meer.'

Dax Gastrobar

Dax Gastrobar te Leeuwarden, staat garant voor gastvrijheid, een goede keuken, prettige bediening, ruime keus in eten en drinken, flexibiliteit, gezelligheid en altijd een goede prijs/kwaliteit verhouding.

- * Dagschotel €10,-
- * Driegangenmenu €27,50
- * Studentenkorting 10% over de gehele rekening

Grote Hoogstraat 32
8911 HB Leeuwarden

Tel. 06-44449349
gastrobardax@gmail.com

DONATEURS ZIJN BROODNODIG VOOR GOEDE JOURNALISTIEK

- WIJ BEDANKEN (NIEUWE) DONATEURS HARTELIJK VOOR HUN BIJDRAGE (VERMELD UW ADRES ALS U BELANGSTELLING HEEFT VOOR ONZE DONATEURSBIEENKOMST)
- DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

LATEN WE HOPEN DAT DE POLITIEAGENT DIE NU TERECHT STAAT EEN GOEDE ADVOCAT HEEFT

Het Openbaar Ministerie, die hem ter verantwoording roept op basis van een opmerkelijk snel onderzoek van de Rijksrecherche, zal alle registers opentrekken, want het land kijkt in spanning mee. Korpsleiding en vakbonden staan, net als bij de boerenacties, aan de zijlijn en kijken toe. De politiebonden, die meestal bij het geringste vermeende onrecht aan hun adres de mond wijd opensperren en luid op de trom roffelen, hullen zich nu in stilzwijgen. Deze keer geen krachtig pleidooi over wat er moet gebeuren om de politieorganisatie die in het nauw is gedreven bij te staan. Ze laten de kolen nu even door anderen uit het vuur halen.

Van de Nederlandse korpsleiding hoeft de agent weinig te verwachten, die ligt op de rug met de pootjes omhoog. De korpsleiding heeft het, zoals altijd, druk met zichzelf en adviseert al jaren burgerslachtoffers met de dader op het bureau te verschijnen, wil men er werk van maken. En dan nog is het afwachten of er een zaak van komt. Met uitspraken van de leiding dat er bij agenten sympathie leeft voor de boerenacties is het hek al van de dam.

Binnenkort staat de politieagent die tijdens een boerenprotest bij Heerenveen in de richting van boerenzoon Jouke Hospers uit Akkrum schoot voor de rechter. De agent zit tussen twee vuren, wie helpt hem?

Door Andries Veldman • Beeld Anton Feddema

Met zo'n korpsleiding wordt de zomer voor de politieagent van Heerenveen nog heter dan die nu al is. Nu maar hopen dat hij een goede advocaat heeft die het geheel in perspectief weet te plaatsen.

Van de bonden zou je mogen verwachten dat die de positie van de hele politieorganisatie in deze bijzondere situatie onder de aandacht brengt. De organisatie is in een hachelijke positie gema-

noeuvereerd door de afwezigheid van hun leiders. De gezagspositie van de individuele agent wordt al maandenlang aangetast en ondermijnd. Dat de agenten van de politieorganisatie getergd zijn, lijdt geen twijfel. Enerzijds hebben zij als taak de openbare orde te handhaven; zij zijn als enige organisatie bevoegd om geweldsmiddelen – waaronder het pistool – aan te wenden. Anderzijds missen zij nu al maanden rugdekking van een politieorganisatie en zien tegelijkertijd de overheid talmen. De voorspelde escalatie heeft nu een voorlopig dieptepunt bereikt in Heerenveen, terwijl eerder al in Groningen de zaak finaal uit de hand liep. Hier reed in oktober 2019 een trekker door een afzetting op de Vismarkt. Beelden laten zien dat voetgangers en fietsers ternauwernood ontsnapt zijn aan bruut geweld. Hier had, zonder dat er een schot gelost werd, het eerste dodelijke slachtoffer kunnen vallen. Bij het incident in Heerenveen hebben meerdere agenten zich getergd, en mogelijk bedreigd, gevoeld; zij trokken hun wapen. Hoewel er maar één agent, voor zover bekend, gericht heeft geschoten, kan moeilijk worden aangenomen dat hier sprake is geweest van een individuele actie. Zo wordt de zaak wel gepresenteerd. Maar meerdere agenten zagen zich genooddaakt op te treden nadat waarschuwingen en bevelen niet werden opgevolgd. Zij zagen jonge jongens op grote voertuigen hun bevelen in de wind slaan. Kortom: er was sprake van bedreiging en minachting. Of en hoe het Openbaar Ministerie omgaat met deze informatie zal binnenkort moeten blijken.

Een andere gezagsverhouding blijft ook onderbelicht: die van de ouders van Jouke Hospers, het hoofdonderwerp in deze

tragedie. De ouders van Jouke, gezaghebbend over hun 16-jarige zoon, hadden wijzer moeten zijn. Zij hadden met de bekende uitspraak 'Vaders, hou je dochters thuis' in gedachten, moeten zeggen: 'Wat soestou? Rellen mei de trekker? Do bliuwtst thú, blinder!' Maar nee, Jan en Tjitske Hospes hielden hun jongen niet thuis. Jouke stapte vrolijk op de trekker terwijl zij redelijkerwijs hadden kunnen weten dat, gezien de oplopende spanning, die trekkerrit ongelukken tot gevolg zou kunnen hebben. Tjitske mocht nadien in het programma Op1 vertellen dat het jammer was dat het zo was gelopen. Het was een en al vrolijkheid in het programma want de programmamakers waren maar wat blij met deze gasten. Het was hen weer gelukt: Programma Zoekt Boer.

Iets anders nu. Ook de ouders van de feestvierende mannen die tijdens oudjaar 2021 met een carbidbom op stap gingen en in Joure zware schade, zowel

materieel als immaterieel, veroorzaakten, hadden tijdig in actie kunnen komen. Nu moest advocaat Tjalling van der Goot als verdediger van de mannen na de eis (taakstraf) van het Openbaar Ministerie recht praten wat krom was. De luisterraars van Omrop Fryslân hebben met gekromde tenen aangehoord hoe de gerenommeerde advocaat zonder veel tegenspraak op de regionale zender zijn zegje kon doen. De mannen hadden zichzelf bij de politie gemeld, aldus Van der Goot ter verdediging. Alleen, dat deden ze pas nadat de verontwaardiging over de actie was opgelopen. Wie die dag het genuanceerde verslag in de Leeuwarder Courant had gelezen wist beter. Ook hier had 'Moeders, hou je zonen thuis' veel onheil kunnen voorkomen.

Vooralsnog staat de rechtstaat nog overeind. Maar evenals democratie is die niet in beton gegoten. Het is te hopen dat onze instituties de rug gaan rechten, maar bij de burger is de twijfel reeds toegeslagen.

Laten we hopen dat de politieagent die nu terechtstaat een goede advocaat heeft. Misschien is het een klus voor Tjalling van der Goot, bekend van het verdedigen van de boeren van Farmers Defence Force; die kan zich hiermee misschien revancheren.

Bowling De Kaden Drachten

Aan de Zuidkade 75 in Drachten bieden wij aan deze sinds 1999 gevestigde bowling die bekend is om de gemoedelijke sfeer en goede verzorging. Vele personeelsverenigingen en clubs hebben hier hun feest al gevierd.

Pizzeria La Machera Assen

Op een A1 locatie aan de Marktstraat in Assen bieden wij deze gezellig ingerichte pizzeria La Maschera aan. Het pand is ook uitstekend geschikt voor nieuwe trends in de horeca. Assen kent 67.000 inwoners en is onder meer bekend van het TT-circuit.

Brasserie De Vergulde Turf Gorredijk

Op een goede zichtlocatie in Gorredijk bieden wij u deze mooie dagzaak aan. Met terras aan open vaarwater direct bij de brug aan de sluis is Brasserie de Vergulde Turf al vele jaren een begrip.

Bistro Ald Lemmer Lemmer

In het centrum bieden wij te koop aan Bistro Ald Lemmer. Dit bedrijf is jaren in handen van de bekende Lemster horecafamilie Tijsseling. Dit veelzijdige horecabedrijf kent vele mogelijkheden.

NOG EEN BERICHTJE UIT DE KRANT VAN ENKELE DAGEN GELEDEN:
politiemensen die vorig jaar in de Vlietzone in Leeuwarden op een 40-jarige man met een nepwapen beschoten, deden daarmee niets strafbaars. Dat oordeelt het Openbaar Ministerie. Volgens het Openbaar Ministerie schoten in totaal vier agenten. De Rijksrecherche, het instituut dat in de benen komt wanneer er politieagenten bij betrokken zijn, heeft het allemaal uitgezocht. In het bericht ontbrak een saillant detail, namelijk dat een kogel enkele honderden meters verder was ingeslagen in het raamkozijn van een bewoner van het Vliet. Een bedrijfsongeval? Om de geloofwaardigheid van dergelijke onderzoeken hoog te houden zou het goed zijn om ook hierover informatie te verschaffen.

Edens

Makelaars
makelaars in horeca

Oostergrachtswal 51 - Leeuwarden
Telefoon: 058 216 23 24 - www.edensmakelaars.nl

EDDY&HENNY:

AT JE SU MET DE CENTEN OMSPRINGE, DAN HET UN SPAARLAMP OEK GIEN SIN

HENNY 'Sommigen siën hun rekening as un gokkast. Se betale 70 euro energie en krije nou un bonus fan 800.'

EDDY 'Ik ken goens dy make ut su op. Asof se an de eenarmige bandiet skeure.'

HENNY 'Ut is un rare regeling. Se mutte frage: wat betale jou? At je so met de centen omspringe, dan het un spaarlamp oek gien sin. Je mutte dur wat fan sêgge, anders lope se over je heen.'

EDDY 'Wij zeure niet, wij kankere!'

**KEUKEN
RENOVATIE**
n e d e r l a n d

Regio Leeuwarden

- ◆ nieuwe keukendeuren
- ◆ nieuwe scharnieren
- ◆ nieuwe werkbladen
- ◆ nieuwe apparaten
- ◆ nieuwe kranen

Als het om de euro's gaat!

keukenrenovatienederland.nl

06 - 2856 3755

BIJZONDERE

UIT HET ARCHIEF VAN
HET STADSBLAD LIWWADDERS
VINDT U OP DOSSIER LIWWADDERS

[HTTPS://DOSSIER.LIWWADDERS.NL](https://dossier.liwwadders.nl)

- HEEL VEEL GING MIS BIJ MILJOENENPLAN FRIJ STIPER
- HOE BETROKKEN BURGERS BIJ HET EUROPAPLEIN WERDEN GEMANIPULEERD EN GEÏNTIMIDEERD
- INVESTERINGSDRIFT LEEUWARDEN LEIDT TOT ONVERANTWOORDE SCHULDENBERG
- WIM PIJBES: JOURNALISTEN, DAAR SOL IK EEN BEETJE MEE
- JA, DAT DELTAPLAN VOOR HET NOORDEN HEEFT HEEL WAT TEWEEGGEBRACHT
- WAAROM BLIJVEN DE FRIESE LASTEN STIJGEN TERWIJL WE VERZUIPEN IN DE CENTEN?
- WETHOUDER FEITSMA MAAKT VAN FESTIVALBELEID POTJE VAN ONNAVOLGBARE PROPORTIES
- DE WARME HANDEN VAN JAN DE ROOS (NDC)
- AREND JAN WIJNSMA: WIJ WAREN WARS VAN PROMOTIE VAN BESTUURDERS

VERHALEN

BOUWMEDEWERKER?

Wij zijn altijd op zoek naar vakkrachten:

- bouwmedewerkers en ZZP'ers
- technische medewerkers
- leerling bouwers
- timmerlieden
- metselaars
- schilders

Kijk op de website voor overige vacatures

www.recruitus.nl

- wekelijkse betaling
- veel werk in de regio
- korte lijnen & persoonlijk

Kelvinstraat 17-1,
8912 AN Leeuwarden
T: 058 2030888 M: 06 20073713
info@recruitus.nl

recruit
Bouw & meer **us**

DE RODE LOPER boekenpassage

WAAR IN OPGENOMEN ANTIQUARIAAT FRIESLAND VAN OKJE DE GROOT EN HYLKE HOUTSMA

WIL JE LEREN SCHAKEN? BEL: 06-20497271

ACTIVITEITEN

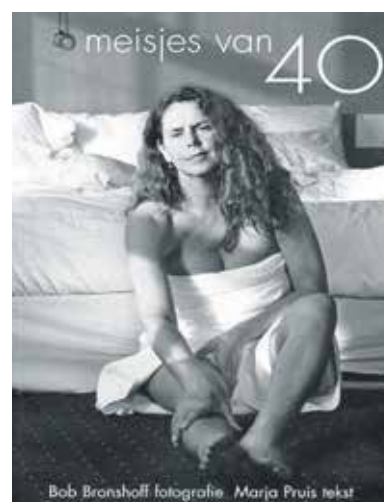
- 10 september: monumentale boeken over dorpen tijdens open monumentendag
- 17 september: open tot 00.00 uur tijdens de Museumnacht

LEZINGEN

- zondag 25 september: Johan Dalstra over Huizum (met lichtbeelden)
- zondag 9 oktober: Reitze Jonkman over taal (met lichtbeelden)
- entree: vrijwillige bijdrage, lekkere hapjes, aanvang 15 u.

derode+loper

SINT JACOBSSTRAAT 32
TUSSEN TREINENPASSAGE
EN FIETSENSTALLING
GEOPEND
WO DO VR ZA 11 U – 17 U

KANTOREN
VERGADEREN
FLEXWERKEN
LUNCHEN

Op zoek naar een
dynamische werkplek
of vergaderlocatie?

Bekijk ons aanbod op
www.crystalic.nl

LEEWARDEN | FRANÇOIS HAVERSCHMIDTWEI 2 | 8914 BC | THE NETHERLANDS

